VITT. EMANUELE

Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE ROMA
1
44-F
30

Digitized by Google

B. 5

l'edition de cet ouvrage chèz
le meme plantin en 1573 in 16.
a eté vendue 5tt. chèz la mariè
cette cy doit etre preferèe parceque
les epreuves des figures doivent
etre meilleures

Cette edition a eté vendue
9tt-12s. chèz vandon de boisset

Emptus Massiliis post. Id. Dec.

cIↄIↄcccII

et. 6–10

Digitized by Google

CENTVM

FABVLAE

EX

ANTIQVIS AV-
CTORIBVS DE-
LECTAE,

ET

A GABRIELE FAERNO
CREMONENSI CARMI-
NIBVS EXPLICATAE.

ANTVERPIAE,

Ex officina Chriſtoph.
Plantini. cIↃ.IↃ.LXVII.

REGIS priuilegiis cautum eſt, ne quis hunc librum cui titulus eſt, *Centum fabulæ ex antiquis auctoribus delectæ, & à Gabriele Faerno Cremonenſi carminibus explicatæ*, citra Chriſtophori Plantini volũtatem in omnibus eius ditionibus imprimat, vel alibi impreſſum importet, venalémue habeat intra octo annos. Qui ſecus faxit, cõfiſcatione librorum, & duorum florenorum pro vnoquoque exẽplari pœna fiſco Regio exſoluẽda multabitur: vt latius in Regiis diplomatis expreſſum eſt, Datis Bruxellæ XII. Nouembris, Anno M.D.LXV.

In conſilio priuato,

Signat. Meſdach.

In conſilio vero Brabantiæ,

I. de Witte.

CAROLO BORROMAEO,

S. R. E. PRESBYTERO CARD. AMPLISS.

SILVIVS ANTONIANVS S. D.

QVANTA in puerorum inſtitutione, & diſciplina cum priuatim à parentibus, tum à magiſtratibus publice, cura & diligentia adhibenda ſit, Carole Cardinalis ampliſſime, veterum Philoſophorum libri nobis indicio eſſe poſſunt. in quibus quamplurima, quæ ad erilem educationem pertinent, grauiter & copioſe explicata nt. neque, vt arbitror, iniuria. magna eſt enim principij vis; u'tumque adeo omni in re intereſt, quodnam potiſſimum ordium ſumpſerit. nam quemadmodum ex minutiſſimo ſeine tantas arbores gigni, & procreari cernimus: item in mine accidit, vt, quæ ab ineunte ætate quaſi quædam ſemi- virtutum aut vitiorum animo exceperit, ea tamquam fi- primum, & radicibus quibuſdam inhæreant, deinde ſen- adulta ad extremum latiſſime diffundantur. Quocirca nma vigilantia opus eſt; dandaque opera vt tenera illa s, quæ molliſſimæ ceræ perſimilis, ad artificis arbitrium ile fingi & commutari poteſt, liberalibus ſtudijs, bonisq. ribus imbuatur. quod ſi nutrices in puerorum infantium pore formando, & componendo multum laborare animadtimus, ne quod membrũ diſtortum ſit, ne ue immoderatius ductum, aut contractum: quanto id accuratius in animo, n adhuc mollis, vt ita dicam, & flexibilis eſt, ſeruari de-? cum præſertim illius admirabilis pulchritudo non ad orum ſolum, ſed multo magis ad ſingularem vtilitatem noà natura donata ſit? nam & nos ipſos beatos reddit, & d mirum eſt, ſuo decore alios quoque formoſos efficit, ac ſime à parentibus in filios deriuetur, plerumque etiam a nepotum ſerie propagari ſolet. hinc illud apud grauiſſi n poetam, & optimum auctorem:

Fortes creantur fortibus, & bonis:
Eſt in iuuencis, eſt in equis patrum
Virtus, nec imbellem feroces
Progenerant aquilæ columbam.

Ceterum ſiquis cum eo puero, qui ad virtutem informari debeat grauiſſimis præceptis ex intima philoſophia vti velit: næ is fruſtra laborem ſuſcipiet, multoq. aliter venire, atque ipſe exiſtimat, vſu doctus intelliget. pueri enim propter ætatis imbecillitatem ab huiuſmodi ſtudijs abhorrent, niſi delectatione aliqua, & iucunditate alliciantur. quocirca medicorum morem imitari oportet, qui poculi os melle inficiunt, vt infantes dulcedine capti, amaram potionem cupide abſorbeant. hac de cauſa duo illi ſummi viri, & philoſophorum facile principes, Plato, & Ariſtoteles, alter in ſecundo dialogo de rep. alter vero in ſeptimo politico, pueros fictis illis feſtiuisq. narrationibus, quas fabulas appellamus, inſtrui debere memoriæ tradiderunt. Neque tamen inconſulte, ac temere, omnes anicularum fabellæ pueris narrādæ ſunt: ſed magnus delectus adhibendus, nimirum vt ea tantum audiant, quæ illorum animos ad laborem excitent, &, gloriæ facibus admotis, ad virtutis ſtudium incendant. nam ſicut illæ vmbratiles pugnæ, quibus tirones exercentur, veri certaminis ſimulacra, & imagines ſunt: ita puerorum luſiones res graues, & ſerias imitari debent. quod ſane apologi optime præſtant. lupos enim, & vulpeculas, nec non arbores, aut etiam res inanimatas, inter ſe colloquentes, & tamquam in aliqua rep. varijs muneribus fungentes, ſenatum conuocantes, magiſtratus gerentes, de bello, & pace deliberantes inducere, quid aliud eſt, quam hominum mores mirifice effingere? & expreſſam quotidianæ vitæ imaginem, tamquam in aliqua tabula depictam, nobis ante oculos proponere? Quæ cum ita ſe habeāt, Cardinalis præſtantiſſime; profecto optime de hominum vita Gabriel Faernus, vir doctus, & innocens, meritus eſt. is enim ex Aeſopo, egregio, & antiquiſſimo auctore, plurimas fabulas, nonnullas etiam ex diuerſis Grecis, & Latinis ſcriptoribus excerptas, carminibus elegantiſſimis explicauit, non vt interpres

verba,

verba, ſed vt poeta ſententias, vim, acumen, leporem illũ exprimens. hac ratione factum, vt, quod antea ipſum per ſe iucundum & ſuaue erat, nunc verſibus exornatũ longe ſuauiſſimum t. etenim mira quædam eſt in carminibus voluptas, & delectatio; mirificeq. omnes homines eorum ſuauitate capiuntur: quandoquidem ipſa natura ad numerum, & harmoniam procliues, ac propẽſi videmur. Huc accedit, quod puerorũ vtilitati multo magis conſultum eſt. neque enim hæc audire, aut perlegere ſatis eſt, niſi in memoria penitus inſideant, atque in illo rum omnium theſauro ita recondita ſint, vt, cum opus fuerit, facile depromi poſſint. facilius autem carmina, quam ſolutam orationem, memoria retineri quis ignorat? nam verſus numeros, & modos habent, quibus tamquam certis limitibus definiuntur. Nec vero, mihi quidem vt videtur, ſolis pueris hic diſcerni labor vtilis: quippe & poetis, & oratoribus, ceteriſque omnibus, qui in rep. verſari volunt, harum rerum cognitio plurimum prodeſt. nam, vt poeſim omittam, quæ tota apologis, & fabellis condita eſt; quotuſquisque eſt, qui ignoret, illas oratori ad perſuadendum magno eſſe adiumento? nam ſæpe dicendo eſt apud homines rudes, & imperitos, qui quidem ingenij non ita acri, & acuta, ſed paulo hebetiore ſunt. itaque ſi omnibus diligenter conquiſitis, aliqua de re accurate argumentari & diſſerere velimus; auditorum animos neque docere , neque delectare, & permouere vmquam licebit. vtendum igitur exemplis, & apologis, quibus maxime homines duci delectari ſolent. quamquam præſtant exemplis apologi, eo res geſtas præteritorum temporum, noſtris ſimiles inuenire non ſemper in promptu eſt; fingere autem, ingenioſo præsertim, & acuto, facillimum. Adde, quod celerius, & nullo fere labore, quæ ab oratore dicuntur, audientes percipiunt. nam quæ cum à ſimilibus, & paribus, tum etiam à notiſſimis, ſingulis dicuntur. at quæ in argumentationibus ad concluſionem aſſumimus, vniuerſa ſunt, & minus cognita. Sed cum mortalium vita curis & moleſtijs referta, liceatq. aliquãdo occupationibus relaxare, & quaſi mitigare illam animi iam riſu & iocis: quinam obſecro ludus libero homine di

gnior inueniri poteſt? quæ ſuauior requies? quæ vtilior oblectatio? nam eodem tempore mentem, defatigatam curis, ſalibus & vrbanis facetijs reficimus, ac recreamus; multaque interim ediſcimus, quæ in hac ciuili vita, hominumq. communione, multis in rebus magno nobis vſui eſſe poſſunt. Quamobrem omnes boni, vt opinor, viri doctiſſimi ſtudium, & laborem valde probabũt, magnasq. in primis gratias PIO IIII. *Pont. Max. auunculo tuo, & agent, & habebunt: cuius liberalitate ad hæc ſtudia Faernus vehementer incitatus eſt. ipſe enim cum adhuc Cardinalis eſſet, qui illius perpetuus eſt erga probos & litteratos viros amor, humanitate & beneuolentia hominem complexus, in fidem & clientelam ſuam recepit, ſic, vt ei Faernus ob doctrinam, & ſpectatos mores intimus & cariſſimus ſemper fuerit. itaque cum illo patrono, ſuaui & litterato otio frueretur; nequaquam otioſum tempus traduxit, ſed ad emendandos clariſſimos Latinæ linguæ auctores, nimia vetuſtate, & librariorum negligentia multis maculis inquinatos, ſe totum cõuertit. atque in hoc ſcribendi genere ingenium ſuum magna cum laude exercuit: multaq. præclara inchoauit, quædam etiam abſoluit, & perpoliuit. quæ dum in lucem edere cogitat, illum nobis, non mediocri bonorum, ac ſtudioſorum hominum dolore, mors inſperata præripuit. verum* PIVS *ſanctiſſimus mortui, memoriæ, & hominum vtilitati paterna caritate conſulens, ea typis imprimi, & paſſim peruulgari imperauit. Interea hoc opus, quod iam abſolutum erat, in tuo nomine, Borromæe clariſſime, iure optimo apparebit. nam & Faernum, dum viueret, præcipue diligebas: & omni liberali doctrina, litterisq. politioribus mirifice delectaris. quamuis enim maximis, & grauiſſimis Chriſtianæ reip. occupationibus ita diſtinearis, vt nullum tempus fere tibi à labore vacet: tamen ingenium tuum, natura præſtans atque excellens, induſtria alere, optimarumque artium ſtudijs excolere numquam intermittis.*

OLLAE

DVAS *trahebat amnis ollas, æneam*
Vnam, alteram autem fictilem.
Sed ahena, proprio prægrauata pōdere,
Sibiq. porro præcauens,
Suadere cœpit anteeunti fictili,
Coniungi vti vellet ſibi,
Quo rapidum aquarum ſuſtinerent impetum
Iunctis vtrinque viribus.

Cui fictilis, tua mihi, ait, vicinitas
Non admodum placet ſoror:
Nam ſiue te mihi vnda, ſiue me tibi
Prope aduatantem illiſerit,
Vt ſoſpitem te dura præſtabit cutis,
Fragilem meam ſic conteret.

Potentiorum ſemper eſt vicinitas
Vitanda tenuioribus.

LEBETEM *aheneum & ollam fictilem vndæ vis abſtulerat.* Tum *olla magnopere vitare concurſum aheni, & formidare ac tremere.* Cui lebes: Quid *metuis? inquit, non ego tibi nocebo.* Reſpondit *olla, in tali iactatione ſe non poſſe ſecuro eſſe animo, cui non ſuſpecta ipſius voluntas erga ſe, ſed fortuitus concurſus timori eſſet.*

LEGE-

LEGERE proprias dy ſibi quondam arbores,
Quam quiſque vellet eſſe tutela in ſua,
Quercum ſupremus Iuppiter, myrtum Venus,
Pinum humidi tridentifer rector ſali,
Apollo laurum, populum excelſam Hercules:
Mirata enimuero eſt Minerua, cur ita
Infructuoſas legere voluiſſent, quibus
Tantum ad manum eſſet fructuoſarum arborum.
Cui Iuppiter cauſam hanc roganti reddidit;
Ne exiſtimemur fructu honorem vendere.

Tum Pallas, At vos facite quod vobis lubet:
Ego, inquit, oleam fructuum cauſa lego.
Exoſculatus filiam tum Iuppiter,
O nata, dixit, iure ſapiens omnibus
Dicere ſæclis: iure tu capitis mei
Propago: nam quod facimus, id niſi vtile eſt,
Stulta omnis atque inanis inde eſt gloria.

INITA *ſocietate aſinus, & leo, ac vulpes,*
Venatum iere. cumq. præda iam multa
Facta eſſet, atque hanc tres aſellus in partes
Diuidere iuſſus, ex bono eſſet atque æquo
Partitus, ira leo ſuperbus exarſit:
Miſerumq. diuiſorem atrociter ſane
Doli mali atque iniquitatis accuſans,
Diſcerptum, hianti condidit vorax aluo.
Rictu cruento deinde verſus ad vulpem,
Vt faceret æquas ſedulo innuit partes.

Ea ferme ab vna parte cuncta ſecreuit
Leoni: ab altera id ſibi quod à tanta
Pauxillulum detractione reſtabat.
Tum geſtiens leo, vnde, ait, ſoror vulpes
Es diuidundo tam erudita communi?
Aſini calamitas, exituſque lugubris
Me fecit, inquit illa, iureconſultam.

Aliena ſunt pericla cautio noſtra.

AMICITIAM *quodam tempore iunxere inter ſe, leo, aſinus, vulpes: atq. ita communiter venatum exiere. Copioſa autem præda parta, iubet aſinum leo illam diuidere: Qui ſimpliciter in tres æquales partes diſtribuens, ſorte putabat decerni oportere, quam quiſque deberet ſumere. Ob hæc leo ira commotus, in aſinum irruit, & dilacerat atque deuorat miſerum. Tum vulpem diuidere iubet. At illa in vnũ aceruum congeſtis vniuerſis, ſibi exemit paruulam portiunculam, atque hanc iuſtam diuiſionem eſſe dixit, vt leoni, cuius non ſolum auſpicijs, ſed etiam laboribus omnia eſſent quæſita, plurima extra quidem ſortem cederent. Cui leo: Quis te, inquit, optima vulpecula, tam ſcite partiri docuit? Aſini, reſpondit vulpes, mi leo fortiſſime, aſini, ſocij noſtri caſus.*

CALCATVS *aſino clauus, in pede hæſerat:*
Quem lupus acuta fretus acie dentium,
Medicum profeſſus, atque pactus præmium,
Extraxit: itaque exigere mercedem inſtitit
Obuerſus aſinus, grauiter os improuidi
Lupi, atque mediam calce frontem perculit.
Ibi lupus, Iure, inquit, hoc mihi accidit:
Neque enim, coquus qui ſum, agere medicum debui.

Quam quiſque nouit artem, in hac ſe exerceat.

PERCITVM *atra bile caprea cum leonem cerneret,*
Peruagantem lata campi ſpatia veſanis modis,
O ferarum triſte fatum, dixit, ac miſerrimum:
Nam leo ſi compos animi, non erat ferri potis:
Nunc vbi inſanire cœpit, quã erit atrox, & impotens?

Fulmen eſt, vbi cum poteſtate habitat iracundia.

ASINI

A S I N I *duo vna forte faciebant iter,*
Onuſtus alter ſpongijs, alter ſale.
Cumque hic vadoſo in profluentis tranſitu
Sub prægrauante lapſus eſſet ſarcina;
Contacto aqua ſale, inq. tabem liquidam
Soluto, ab omni liber onere & geſtiens
Euaſit vndis. ſpongias alter ferens,
Hoc viſo, & ipſe ſarcina ſeſe vt ſua

Leuaret

Leuaret, alto ſponte procubuit vado:
Sed ſpongijs aquam vſque combibentibus
Depreſſus, imo merſus hæſit flumine.

Non vna agendi ratio cunctis congruit.

HIBER-

HIBERNO exponũt dum frumenta humida ſoli
Formica, confecta fame, & moribunda cicada
Auxilium rebus ſupplex orabat egenis.
Hanc formica anus, & multo vſu docta rogauit,
Quid rerum æſtate egiſſet: cumq. illa, ſonoro
Se membranarum pulſu, & crepitantibus alis,
Diceret æſtiuos hominum leniſſe labores;
Formica excipiens, Si tunc, inquit, ceciniſti
Imprudens animi, vacuo nunc corpore ſalta.
Aetatis dum ver agitur, tũ cõſule brumæ.

E X *maximo cum forte turdorum globo,*
Ad præcoces vindemias qui Galliæ
Togatæ etruſcis deuolarant montibus,
Exigua ſane pars reuertiſſent domum,
Sed hi ſagina craßi, obeſi, prægraues;
Hos conſpicati qui domi remanſerant,
Liuore tacti, ſe ſuamq. peßimam
Cœpere ſortem conqueri, quod cum ijs ſimul
Ad tam beatas non profecti eſſent dapes.
Quibus vnus ex ijs, qui reuerſi erant, ait:

O inſcien-

O inſcientes, atque rerum improuidi,
An non videtis, ex quot ante millibus,
Qui exineramus ſpe ſaginæ, & crapulæ,
Ad quam redacti paucitatem nunc ſumus?
Fœdo exitu deſideratis ceteris,
Captis, necatis, ſub corona venditis.
Quod ſi miſerias, ſi pericla, ſi metus,
Si cuncta, quæ nos, qui ſuperſumus, mala
Pertulimus, æſtimetis, & caſus graues:
Næ hæc ſtulta vobis iam libido fugerit,
Externa conquiſitum eundi pabula.

Paucos beauit aula, plures perdidit:
Sed & hos quoque ipſos, quos beauit,
perdidit.

MAGNA inuicem contentione exarſerant
Sus, & canis; magnamq. uoce diſſona
Rixam ciebant, atque acerba iurgia.
Tandem ſuperbis exacerbatus minis
Sus, Per Venerem, ait, ſi mihi perrexeris
Moleſtus eſſe, dente te transfodero.
Tum canis amaris ſalibus aſpergens ſuem,
Bene, inquit, atque appoſite eam iuras deam,
Quæ te odit adeo, vt, qui ex tua impuriſſima
Carne ederit, eum illa arceat templo ſuo.

Immo

Immo potes, ſus inquit, hinc dignoſcere,
Quam diligat me diua, quæ hunc, qui læſerit
Me, quiq. carnes dente violarit meas,
Eum vt profanum nolit ad ſe admittere.

Prudẽs vir ea, quæ exprobrat aduerſarius,
Ipſe in ſuam torquere nouit gloriam.

M V T V A *ſibi conuicia ſus & canis faciebant. Sus per Venerem iurare, ſe canem, niſi deſinat maledicere, dentibus ſuis conſciſſuram eſſe. Hanc irridens canis: Per Venerem, inquit, venuſtum eſt iuſiurandum tuum: Nam te valde delectari Deam apparet, quippe cum nolit in ſuum fanum admitti eos, qui guſtarint carnes tuas. Cui ſus, iam mitior, reſpondit: enimuero illa me diligit, cum occiſores meos & infeſtos mihi prorſus repelli iubet ab ſe. At tu fœtes tam viuus quàm mortuus.*

[library stamp]

LIGNATVM *egreſſus nemoroſi ad culmina montis,*
Confecto ſub faſce ſenex ſeſe inde ferebat:
Cumq. labore viæ, atque iniuſto pondere preſſus
Abieciſſet onus, ſolis deprenſus in aruis
Mortem implorabat, mortem ſæpe ore ciebat.
Ecce autem huic diræ ſpecies ſe pallida mortis
Obtulit, &, ſi quid vellet, præſto eſſe profeſſa eſt.
Ille metu ſudans, atque in contraria verſus
Vota, Iuua me, inquit, tergo hunc imponere faſcem.

Multi

Multi abſentem audent mortem contemnere, que mox
Terret eos, veris repræſentata periclis.

CECIDERAT *ligna in ſylua ſenex, quorum faſce ſublato domum redire cœpit. Progreſſus autem multum ſane viæ, cum defatigatus eſſet, & onere & itinere, depoſito lignatu, acquieſcens conſiderare ipſe ſecum ætatis, inopiæ, ſolitudinis miſerias, & clara voce inuocare mortem, cuius auxilio facile liberari ſe ab omnibus malis poſſe diceret. Tum mors exauditis precibus illius, coram aſſiſtens, quid velit percontatur. At ſenex territus, & quem iam mortis pigeret:* Nihil *enim, inquit, ſed requiro aliquem qui onus paullulum alleuet, dum ego rurſus ſubeo.*

MERCATVRAE olim ſocij, vaſa ænea mergus,
Veſtimenta rubus, argentum fœnore ſumptum
Beſtia, quæ mures inter volucresq. locatur,
Contulerant; atque his onerata mercibus alno,
Vela dabant læti minuente pericula lucro:
Cum ſubito miſeros immanis adorta procella
Vorticibus rapidis nauim cum mercibus hauſit.
Ipſi vdi, atque inopes, vix fluctibus euaſerunt.
Ex illo mergus ſpumoſa ad litora ſeruat,
Si qua vnda allidens, ſua reddat ab æquore vaſa.

Obuia

Obuia veſtimenta rubus per rura vagantum,
Si ſua forterecognoſcat, ſcabro vngue retentat.
At veſpertilio, longo quæ tempore debet
Argenti ſummam, ſpatijs fœnebribus auctam,
Luce appellari metuens, clam nocte vagatur.

Sponte reuertũtur vitia intermiſſa; malæq.
Inuitos aufert nos conſuetudinis æſtus.

CORNIX *Mineruæ ſacrificans epulis canem*
Conuiuam adhibuit. ille amice eam monens,
O bona quid opus eſt tam tibi iratæ deæ
Te ſacra facere? perdis, inquit, victimas.
Abiecit illa te, & peculiaribus
Omnem fidem abrogauit augurijs tuis.
Tu cetera ex hoc conijce, & dijudica.
Tum magnum ab alto corde agens ſuſpirium
Cornix, Scio, inquit, quæ refers de odio deæ:
Ego tamen neutiquam animum deſpondeo:

Quin

Quin potius id ago, vt ſacrificando, & munera
Crebro offerendo, mitigem iratam deam,
Offenſionemq; obſequela leniam.

Qui vincere aduerſarium ex tuto cupit,
Beneficiis & gratia certet bona.

DESTITVTVS coruus æger mortis in periculo,
Anxius matrem rogabat, vt ſalute pro ſua
Vota dijs concepta ſupplex, & preces effunderet,
Nate mi quid vota pro te, mater inquit, proderunt,
Qui tibi omnes reddidiſti ſemper infenſos deos?
Nam quis, obſecro, eſt eorum, cuius ex altaribus
Exta tu non inuolaris, ſacra non turbaueris?
Impotéter qui nocere ceteris aſſueuerit,
Nullus illum ſubleuatum in rebus aduerſis volet.

I N *carnium ollam muſca quondam decidit:*
Vbi cum cibo potuq. diſtenta, ac madens,
Paulatim in alto iure ſeſe cerneret
Peſſum ire, mortemq. imminere iam ſibi,
Interrito, atque compoſito animo oppetens,
Ego tantum, ait, bibi, & comedi, & laui, vt hunc
Satura exitum ferre haud moleſte debeam.

Id, quod neceſſe eſt, fer, boniq. conſule.

VENALEM *tergo leporem cum ſerret ad vrbem*
Ruſticus, inſerto vincta inter crura bacillo,
Obuius huic eques, empturi ſub imagine ſumpſit,
Liberauitq. manu leporem; quantique, rogauit:
Protinus & vafram referens per rura rapinam
Admiſſo diſceſſit equo. cui ruſticus, heus tu,
Inquit, eum dono leporem tibi: veſcere gratis,
Veſcere læto animo, & memori donantis amici.
Ridicule hæc homines, nequeunt quæ vendere, donant.

EQVVS

E Q V V S *atque aſellus, ſeruientes vni hero,*
Vterque propria onuſtus ibat ſarcina :
Sed aſellus adeo iam grauabatur ſua,
Vt cogeretur partis alicuius ſibi
Supplex leuamen ab ſodali expoſcere:
Quo denegante, præ labore concidens
Miſer ſupremum aſellus egit halitum.
Tum vero, vt aſini ſarcina, & corium inſuper
Equo ad priorem ſarcinam ſunt addita,
Miſerum ille ſe vocabat, atque perditum.

Nam

Nam qui leuare contubernalem meum
Parte oneris, inquit, nolui, nunc omnia
Geſto, atque corium, tertiæ inſtar ſarcinæ.

Si tenuiorem iuuerit potentior,
Vtrique melius fuerit, & prolixius.

TRANARAT *alti fluminis vulpes vadum:*
Sed ripa in ipſa, & vdo aquarum margine,
Voraginoſa crura defigens luto,
Muſcarum acuto obnoxia hæſit morſui.
Quam deſtitutæ vulpis ærumnam dolens,
Qui forte eo deuenerat erinaceus,
Amanter atque ſedulo officium ſuum,
Si qua in re eam iuuare poſſet, obtulit.
Atque adeo, quando eripere te iſtinc non queo,
Vis, inquit, iſtas vt abigam muſcas tibi,

Quæ te exedunt? minime, ait illa, gentium:
Nam ſi hæ recedant, quæ repletæ ac turgidæ
Non admodum nocere iam nobis queunt,
Aliæ ilico ſucceſſerint famelicæ,
Quæ relliquum omnem ſanguinem exſugant mihi.

Qui res nouari, & regna mutari expetunt,
Quid aliud hi, quàm maius accerſunt malum?

H O R R E N D A *primum cum leonis efferi*
A *ſpexit ora, præ metu vulpes ſere*
A *nimam reliquit: viſo eo rurſum obuio*
T *imuit quidem illa, ſed minus multo tamen:*
D *enique datum in conſpectum eum iam tertio,*
C *ontempſit adeo, vt non adire ſit modo,*
S *ed alloqui quoque auſa familiariter.*

Quæ terribilia ſunt ab inſolentia,
Ea reddit aſſuetudo blanda, & mollia.

VVLPES eſuriens, alta de vite racemos
Pendentes nulla cum prenſare arte valeret,
Nec pedibus tantum, aut agili ſe tollere ſaltu,
Re infecta abſcedens, hæc ſecum, Age deſine, dixit,
Immatura vua eſt, guſtuq. inſuauis acerbo.

Conſueuere homines, euentu ſi qua ſiniſtro
Vota cadunt, iis ſeſe alienos velle videri.

INSE-

INSEDIT altæ coruus olim quercui,
Roſtro rapaci caſei fruſtum tenens:
Quem vafra blando aggreſſa ſic vulpes dolo eſt:
Quàm pulchram auem, quàm ſplendidè cultã intuor
Pennis decoris, atque verſicoloribus:
Salue, inquit, ô generoſa: quòd ſi prædita
Cantu fuiſſes, ſummi eras ales Iouis.
His ille magnæ inductus in ſpem gloriæ,
Cantu indecoro rauca ſoluit guttura,
Tum verſipellis decidente caſeo

Vulpes potita, Corue tu, inquit, omnia
Habes abunde; mente dumtaxat cares.

Qui coram in os te laudat, inſidias ſtruit:
Qui laude ficta ducitur, cor non habet.

SVSTVLERAT *coruus alicunde caſeũ, & cum illo in altam arborem ſubuolarat. Vulpecula, quæ caſeum concupiſſet, ita illũ adorta callide fertur, cum primum formam & nitorem pennarum, & laudes augurij collaudaſſet: plane, inquit, te ſummi Iouis volucrem eſſe dicam, ſi audiero etiam vocem & cantum dignum reliquis virtutibus tuis. Coruus laudibus vulpis inflatus, clamorẽ edere quam maximum poſſet. Ita de aperto roſtro delapſo caſeo potita vulpes, irridens illum: Nihil, inquit, tibi deeſt corue præter cor.*

FESTVM in diem profeſtus inſurrexerat,
Odioſa magno probra clamore ingerens:
Quid te, inquit, ignaue eſſe tandem exiſtimas,
Qui tam otioſe, delicatam, ac ſplendidam,
Sine opere, ſine labore, vitam ductites,
Sudore parta prodigens meo bona?
Olli renidens leniter feſtus dies,
Et merito alis, ait, ſortis auctorem tuæ:

Etenim quid eſſes ſtulte ſine me? nam, niſi
Ego feſtus eſſem, tu profeſtus non fores.

Ordo optimatum, plebis haud dubiè eſt ſal us.

C V M *ferijs altercatam poſtridianam diem, quæ Græcis eſt* ὑστέρα *accepimus, quod diceret illas plenas eſſe negotij, & cuiuſdam moleſtiæ operandorum ſacrorum, epulis autem ad ferias inſtructis poſtridie demum homines placidè & iucundè frui ſolere, Tum reſpondiſſe ferias aiunt: Ita quidem eſſe, vt illa narraret, ſed quæſiuiſſe, vbinam ferijs ſublatis poſtridiana futura ſit?*

REGI

R EGI creando cum comitia auium forent,
B lando petebat pauo prenſans ambitu,
S uas opes, ſuamq. pulchritudinem
I actans, & admirandum honorem corporis:
E t iam prope vna mente centuriæ alitum
I n gratiam pauonis inclinauerant:
S uffragia inhibens cum monedula, Heus tu, ait,
F ormoſe, ſi, te rege, nos aquila impetat,
Q uo pacto opem ferre, aut tueri nos putes?

In deligendo rege, multo impenſius
Animi bona ſpectāda ſunt, quàm corporis.

CVM *haberent comitia volucres regi creando, petijt regnum pauo, quod ſe ob formam eximiam illo dignum præ cunctis eſſe diceret. Qui cum omnium ſuffragia laturus videretur:* Hic tamen rex, inquit *monedula, ſi forte ſit factus, & aquilam hoſtem habuerimus, quidnam opis auxilij'ue poterit afferre?*

CERVO hinnulus olim filius dixit patri:
Et maior es tu canibus, & velocior,
Et ardua alacri fronte geſtas cornua:
Cur ergo, quæſo, tam times eos pater?
Cui ceruus, Hæc, quæ de me, ait, fili refers,
Sunt vera fateor: multa nobis contulit
Natura, multis prouida inſtruxit bonis:
Sed ego latratum canis vbi primum audio,

Tum

T um, vi abdita quadam, in pauorem, & in fugam
A gor, inq. pedibus omne præſidium eſt mihi.

Timidi & fugacis ingeni qui ſunt, eos
Nulla arma, nulla texerint ſat mœnia.

HINNVLVM *cum ceruo ſic locutum aliquando ferunt :* Mi pater, *cum multo ſis maior canibus , & pedum his celeritate præſtes , præterea cum tibi ſint ardua cornua, quibus à te vim propulſare facile poſſis , qui fit , vt canes tantopere metuas ?* Ibi *ceruus* ridens : Mi nate, *vera, inquit, memoras:*Mihi *tamen , neſcio quo pacto , ſemper accidit , vt audita canum voce , in fugam ſtatim conuertar.*

SERPENTEM *aprico conſpicatus in loco*
S omno grauatum coruus, eſcam quæritans
A llapſus, vncis occuparat vnguibus:
C umq. ille vertens ſe, inq. girum colligens
H unc dente perculiſſet irritabili;
M oribundus & flens coruus, En cuiuſmodi
R eperi lucrum, inquit, quo miſer me perdidi.

Infauſta multis ſunt ſua ipſorum lucra.

DVAS

DVAS opima cors alebat alites,
   Cygnum, anſeremq. candidum;
Vt ille dulce ferret auribus melos,
   At hic obeſa viſcera
Gulæ exhiberet. ergo vt hunc hero in cibum
   Parare iuſſus eſt coquus,
Loco anſeris cygnum inſcius prehenderat,
   Colore falſus alitum.

At

At ille funus, vt ſolent cygni, in ſuum
Suaue carmen ordiens,
Ita agnitus, grauiq. mortis impiæ
Solutus eſt periculo.

Pericla ſæpe, ſæpe proximam necem
Repellit eloquentia.

CAPTA-

CAPTABAT *agiles forte locuſtas puer,*
Modo hanc, modo illam ſaltitantem perſequens.
Quas inter atro ſcorpius viro tumens
Errabat. hunc locuſtam opinatus puer,
Dextram admouere cœpit. ille ſubrigens
Caudam minacem, ſeq. ad ictum comparans,
Manum abſtine, inquit, inſciens: aliter malo
Cogere veras quoque locuſtas mittere.
Tunc ciuitates ruere conſueuerunt, vbi
Nequeunt probos ab improbis diſcernere.

I R merſæ uxoris rapido torrente cadauer
duerſa quærebat aqua: quem turba monere
ſtitit accurrens, ut quæreret amne ſecundo.
equaquã, ille inquit: mea enim dum viueret uxor,
m moroſa fuit, tam aliorum ſemper abhorrens
oribus, ac factis, ut nunc quoque mortua labi
ebeat haud aliter, quam aduerſa fluminis unda.

Moroſa, & diſcors vel mortua ligitat vxor.

V NANIMEM quondā ſerpentē anguilla rogauit,
C ur anguillarum generi omnia plena periclis,
P lena dolis hominum atque inimicis fraudibus eſſent:
A t tu, inquit, mihi cum ſimilis, cum pœne gemellus
C etera ſis, nullis obnoxius inſidijs es;
S ecurosq. dies pacati tranſigis æui.
C ui ſerpens, Nimirum, inquit, quia qui mea turbat
O tia, & infeſtam mihi vim temerarius affert,
N on impune refert; nec inulta iniuria reſtat.

CANEM *ante ſtabuli dormientem ianuam*
Lupus irruens cum deuoraturus foret,
Ille eiulans, vocesq. flebiles ciens,
Ne ſe comeſſet, deprecabatur lupum:
Aut certe, ait, (nam & tenuis alioqui, vt vides,
Macerq. ſum) da mi, obſecro, breuem moram:
Domi enim meæ cras ſunt futuræ nuptiæ,
Vbi, ad affluentes pinguis effectus dapes,
Opimior tibi eſca ero, ac iucundior.
Perſuaſus his, dimiſit incolumem canem

Lupus, reuertens inde poſt aliquot dies,
Eum, cubantem parte in excelſa domus,
Cum inferne clamans excitauiſſet, datæ
Fidei admonebat, atque pacti fœderis.
Ibi tum ille ridens ſubdole, Si me, o lupe,
Vmquam ante ſtabulum dormientem inueneris,
Ne nuptias dehinc, inquit, exſpectaueris.

Quæ quis pericla eſt paſſus, hoc lucri hinc habet.
In poſterum vitare vt illa nouerit.

CANIS, atque gallus longum iter quondam ſimul
Ingreßi, opaco iam appetente veſpere,
Nacti arborem, vbi quieſcerent, gallus quidem
Faſtigia alta frondeæ aſcendit domus,
Canis excauatum in caudicem ſe condidit.
Cum verò, vt aduentante conſueuit die,
Cantum edidiſſet gallus, accurrens eo
Vulpes, eum rogabat enixißime,
Deſcenderet, ſuiq. faceret copiam:
Geſtire ſe, animal tam canorum & muſicum

Amplecti, & oſculari, & os agnoſcere.
Tum fraude gallus cognita, cupio tibi,
Quæcumque poſſum, commodare, & obſequi,
Et eſſe tecum: ſed tu, ait, quæſo hunc prius,
Qui dormit infra, ianitorem ſuſcita,
Fores mihi vt recludat, vnde ad te exeam.
Vocante vulpe ianitorem, prodijt
Canis; agnitamq. adortus aduerſariam,
Nil tale veritam, dente laniauit truci.

Qui fraude agit, iure ipſe fraude fallitur.

LASCI-

LASCIVIENTEM *plurimo ordeo mulum*
Quondam hæc ſuperba cogitatio inceßit.
Ego pulcher, inquit, ego celerrimus curſor,
Patrem habui equum, qui aurata frena mandebat.
Hæc ille: ſed mox, incidente currendi
Neceßitudine, impeditus, atque hærens,
Ad prima campi ſpatia reſtitit laſſus;
Aſiniq. patris eſt ſtatim recordatus.
Secunda nos fortuna neſcios noſtri
Facit; ſiniſtra noſmet indicat nobis.

ASINVM querentem quòd careret cornibus,
Et ſimium quod caudæ honore, hoc arguit
Sermone talpa: Quî poteſtis, hanc meam
Miſeram intuentes cæcitatem, hæc conqueri?

Aliena, ſi æſtimaris infortunia,
Tunc æquiore mente perferes tua.

DVO

DVO olim iuuenes coquo aßidebant:
Quorum cum rapuiſſet alter oſſam
Carnis, obtulit alteri occulendam:
Sed coquo hanc repetente ab ijs, vti qui
Soli tempore furti ibi affuiſſent,
Is, qui habebat eam, inuolaſſe ſeſe,
Qui inuolarat, habere ſe negabat,
Sancte per Iouem vterque deierantes.
Queis amaro animo coquus renidens,
Veſtro me quidem, ait, poteſtis apte

Circumſcribere iure peierato:
Deum, cuncta ſcientem, & intuentem,
Circumſcribere fraude non poteſtis.

CVM forte propter cocum adoleſcentes duo verſuti atque furaces aſſediſſent, occupato coco rebus ſuis, vnus horum rapuit fruſtum carnis, & alteri tradidit, qui demiſit in ſinum. Cocus poſtquam ad carnes reſpexit, & abeſſe aliquid ſenſit, qui ſciret affuiſſe præter duos iſtos neminem, repetere ab illis amiſſum fruſtum cœpit: At is, qui de altero acceperat, deierare ſe non abſtuliſſe: qui vero ipſe ſuſtulerat, penes ſe non eſſe. Cocus intelligere improbos eſſe & veteratores: Et mihi quidem, inquit, quid factum ſit ignoro. verba dare poteſtis, Deum autem profecto non falletis.

IMPO-

IMPOSITAS *prunis cochleas intentus & hærens*
Filius agricolæ circumfuſo igne coquebat.
Illæ humore graues, & ſuco obſtante calori,
Edebant raucum tenui ſtridore ſonorem.
Tum puer irridens, O ſtulta animantia, dixit;
Nunc canitis, veſtræ cum flagrant ignibus ædes?

Damnátur quæcumque alieno tempore fiunt.

D E pulchritudine atque honore corporis
H irundine & cornice contendentibus,
P oſt multa vtrinque dicta, ita aduerſarium
C ornix retudit; Quanti, ait, tandem tua eſt
I acienda pulchritudo, quæ prima modo
Aeſtate floret, præ mea, quæ hieme quoque?

Diuturna fluxis præferenda ſunt bona.

VISV-

VISVRVS *olim, quanti apud homines foret*
Mercurius, ora verſus in mortalia,
Seſe in tabernam contulit ſtatuarij:
Inſpecta ubi tonantis effigie Iouis,
Quanti, rogauit: utq. drachma, comperit,
Clam vilitatem patris irriſit ſui.
Inſpecta item Iunonis, aliquanto amplius
Pretium eius eſſe, quam prioris, audijt.
Poſtremo contemplatus & ſtatuam ſuam,
Exiſtimansq. ſe eſſe longe maximi,

Quod

Quod lucra præſtet, quod ſit interpres deûm,
Pretium indicari petijt & ſui ſibi.
Statuarius tum dixit: Haſce *ſi emeris,*
Et hanc tibi hoſpes additamentum dabo.

Plerumq; nihili eſt, qui ipſe ſe magni æſtimat.

MORIENS *pater lecto aſsidentes filios*
Admonuit, auri maximam ſe in vinea
Vim condidiſſe, proinde poſt obitum ſuum
Id excauato penitus eruerent ſolo.
Hæc ille: ſed mox liberis rogantibus
Vti ederet, qua parte tandem vineæ
Aurum lateret, nil locutus amplius,
Deſiderati liquit incertos loci.
Illi, peracto protinus buſto patris,
Verſare duris vineam ligonibus,

Et hic & illic ſcrobibus effoſsis humum
Cœpere glebas in minutas frangere:
Fruſtra: nihil enim fuerat auri conditum:
Illo ſubacta ſed labore vinea,
Vberrima ditauit hos vindemia.
Tum primus horum: Hic ille *nimirum, refert,*
Theſaurus eſt, quem ſedulus nobis pater
Moriens reliquit, noſter ô fratres labor.

Sua cuique vitæ induſtria inſtar eſt opum.

M O S *nauigantum eſt, priſco ab vſque tempore,*
V *t nauigationis in ſolatium*
S *ecum catellos, ſimióſue deferant.*
Q *uidam igitur oram forte præter Atticam*
C *um morione nauigabat ſimio.*
E *cce autem atroci concitata turbine*
M *aris procella, Sunium circa, Atticæ*
I *nſigne promontorium, euertit ratem.*
I *bi inter alios naufragos & ſimio*
N *atante, quidam Delphus accurrens, eum*

H ominem ratus, manu ex propinquo præbita
V ndis leuatum, an ciuis eſſet Atticus,
R ogauit. ille ſe eſſe vero, & nobili
S anè, atque claro genere dixit editum.
C um deinde & in Piræeum vna iſſent ſimul,
N otiſſimum nauale Athenienſium,
I bi ſciſcitatus Delphus eſt ab ſimio,
N oſſet ne Piræum? arbitratus ſimius
E um rogare de homine claro quopiam,
E t noſſe dixit, & ſodalem eſſe hunc ſuum.
Q uam ob vanitatem Delphus ira percitus,
T um denique illum beſtiam agnoſcens, truci
S alo hauriendum fluctibusq. reddidit.

Qui mentiuntur impudenter, hi ſuis
Refellere ipſi ſe ſolent mendaciis.

IN

IN ſiccitate, & ſumma aquæ penuria,
Ranæ vagabantur duæ,
Sicubi profundis inuenirent vallibus
Aliquid liquoris abditi.
Tandem, reperto puteo aqua pleno, altera
Suadere deſcenſum inſtitit.
Prudentior ſed altera, & conſultior,
Si nos eo demittimus,

Et tibi quoque, inquit, vnda nos defecerit;
Quonam modo inde exibimus?

Negotiorum iubeo ſpectari exitum
Ijs, qui inchoare quid volunt.

INCOLEBANT *ranunculi duo paludem, qua ſideris calore, vt æſtate fieri ſolet, exiccata, relictis ſedibus illis pergebant quæſitum alias. Cum'que veniſſent ad profundum puteum :* Hic *, inquit vnus, commode manebimus, neque facile alium locum meliorem inuenire poterimus. Cui reſpondet alter: Placere & ſibi locum, ſed arbitrari ſe, prius quàm illo deſilirent conſiderandum, ſi quo caſu & illæ aquæ receſſiſſent, qua ratione de puteo redituri eſſent.*

RANAE

R A N AE *duæ inter ſe propinquis ſedibus*
Aetatem agebant, altera in via obtinens
P arnam lacunam, denium ſtagnum altera.
S ed in æſtuoſa ſolis impotentia,
T um cum arua radijs, orbitæ feruent rotis,
A dmonuit hæc vicinam, vt illum deſerens
P ericuloſum plane, & infeſtum locum,
D omicilium transferret in ſtagnum ſuum.
I lla aſſerens, ſeſe vnica dulcedine
E ius teneri, vbi egerat vitam, loci,

Migrare renuit: donec illam tranſiens
Grauis ſonante currus obtriuit rota.

Homines malos plerumque mors ante occupat,
Quam criminum vitæq. pœnitentia.

A LI-

A L I T I B V S laqueos auceps cum tenderet, alta
H unc conſpicata ab arbore
Q uidnam ageret, ſimplex animi Caßita rogauit.
C ondo, inquit auceps, oppidum.
D einde per inſidias, procul inter opaca reſedit
D umeta, & vmbras arborum.
I lla, fide verbis habita, vt noua comminus vrbis
C onſideraret mœnia
A ccedens illuc, laqueis fallacibus hæſit.
R edeunte tum ad prædam aucupe,

Heus, inquit, bone vir, ſi talem extruxeris vrbem,
Paucos habebis incolas.

Principum auaritia, cæcaq. libidine læſis
Vaſtantur vrbes ciuibus.

DVM *eſcam appetit, irretita laqueo caſsita, deplorans fortunam ſuam :* Me *miſeram & infelicem, inquit, volucrem, non ego alijs aurum ſubduxi, non argentum rapui, nihil inuaſi rei vllius precioſæ, ſed paruulum tritici granum mortem mihi affert.*

QVI-

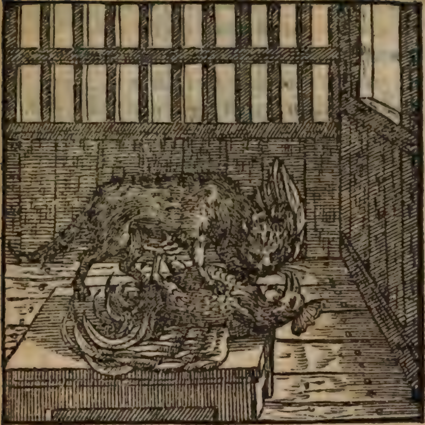

Q V I D A M *olim, vt ipſe ſibi videbatur, catus*
A *bſconditum paſſerculum manu tenens,*
A *d Delphicum profectus eſt oraculum,*
H *ac ſciſcitatione luſurus deum:*
O *Apollo, paſſer, quem manu teneo mea,*
D *ic ſedulo, oro, viuus eſt, an mortuus?*
S *i Apollo reſpondiſſet, illum viuere;*
C *ompreſſa eum eliſurus ipſe erat manu,*
S *tatimq. prolaturus illi mortuum:*
S *in mortuum dixiſſet, ipſe dextera*

P roferre laxa vinum cum decreuerat.
S ed Apollo prudens, Paſſer, inquit, hic tuus,
V t tute vis, & viuus eſt, & mortuus.

Mortalium tanta eſt malitia, vt ſe Deum
Ipſum arbitrentur poſſe circumſcribere.

COM-

C OMPRENSVM felis gallũ cum tradere vẽtri
I eiuno vellet, iure vt feciſſe videri
P oſſet, & hanc noxam ſpecie velaret honeſti,
A ccuſabat eum, quod peruigili atque moleſto
T urbaret nocturnam hominum clamore quietem.
D efendente illo, ſeſe vtilitatis eorum
I d cauſa facere, vt moniti aduentantis Eoi
A d ſua quiſque operum ſtudia exercenda redirent.
H unc rurſum is naturæ hoſtem, infandoq. ſororum
C oncubitu, & matris fœdum, inceſtumq. vocabat.

Ille

Ille excuſabat ſcelus vtilitate, ſuamq.
Hinc multis dicebat heram ditarier ouis.
Tum feles tandem perfricta fronte: ſed etſi
Argumenta tuam defendunt plurima cauſam,
Impaſtus tamen, inquit, ego hinc diſcedere nolo.

Vim qui inferre parat, cupidꝰ, certusq. nocēdi,
Fruſtra illum ratione premas, aut iure refellas.

INITVRA *vulpes cortem opimam diuitis*
P*ingui refertam genere gallinaceo,*
F*oramen id, qua tranſeundum erat ſibi,*
C*upiebat in penetrando dilatarier.*
R*urſum inde ſubreptam ore gallinam efferens*
C*um iam imminentem horreret à tergo canem,*
N*e ſe ille poſſet inſequi, orabat deos,*
V*ti foramen redderent quamartiſſimum.*
Pro commodis mutare vota homines ſolent,
Sententiam alternante nunc ſpe, nunc metu.

STA-

STARENT quadrigæ cum paratæ curſui,
Muſca aduolans, temoni earum inſederat.
Miſſo ergo ſigno, illisq. procurrentibus,
Pulſu rotarum & quadrupedantis vngulæ
Puluerea nubes mota opacauit diem.
Tum in ſe ipſa muſca gêſtiens, Dij magni, ait,
Quantam profundi vim excitaui pulueris.

Ridiculus eſt, qui laudis alienæ decus
Sibi vindicare gloriando nititur.

CVCV-

CVCVLVM *opacis frondium vmbris abditum*
Intuita limis pica, & accipitrem rata,
Aeria celeri ſpatia tranabat fuga.
Quam conſpicatæ quæ aßidebant alites,
Vanum illius terrorem & inſanos metus
Cœpere ſalibus, atque riſu proſequi.
Quibus illa, Ego riderier vobis, ait,
Malo, quam amicis ac propinquis flerier.

Fertur facilius quod pudet, quam quod piget.

COAC-

COACTVS olim cum ſenatus murium
Deliberaret, ſæua quo poſſent modo
Cauere felis furta, & inſidias graues,
Decreuit vnus, collo vt aduerſarij
Suſpenderent ex ære tintinnabulum,
Cuius ſono illum adeſſe perſentiſcerent.
Probare pro ſe quiſque conſilium; & ſtatim
Cœpere pedibus ire in hanc ſententiam.

Tum

T um ab ſede ſurgens vnus ex primoribus,
C ui cana vetulas barba velabat genas,
M anu ſilentium imperans, Mihi quoque
P robatur, vt cui maxime, hæc ſententia:
S ed oro vos, quis, inquit, ex nobis patres
F eli auſit alligare tintinnabulum?

Carent periculoſa conſilia exitu.

A V A R V S *auri maſſam humi defoderat:*
Q uam cum anxius quotidie iret viſere,
V icinus obſeruauit, & clam ſuſtulit.
R euerſus ille, offendit vt vacuum locum,
F lere acriter, barbam & capillum vellere:
V ocare ſe mortalium miſerrimum.
C auſa doloris cui viator cognita,
D eſiſte, ait, te affligere; inq. auri locum

S axum

Saxum repone; & id tibi eſſe aurum puta:
Etenim, vt video, ne tum quidem aurum habere te,
Aurum cum habebas, iure poteras dicere.

Tam deeſt auaro quod habet, quam quod non habet.

In puteum ab alto lapſa vulpes margine,
Iam profundus haurienda aquis erat.
Miſera ergo ab aduentante forte illuc lupo,
Supplex petiuit, fune demiſſo extrahi.
Ille otioſi more, quærere inſtiuit,
Quo lapſa pacto, quo fuiſſet tempore.
Prius eripe hinc me, dum licet, vulpes ait,
Deinde audies omne ordine vt factum ſiet.

In re arta amici ne eſſe cunctator velis.

D E *honore firmitatis, atque virium*
C *anna, atque oliua litigantes, inuicem*
G *rauiſsimas dixere contumelias.*
A *tque adeo, tu ne inepta te præponere*
A *udes mihi, aut certare mecum? oliua ait:*
E *go ſtipite inconcuſſa robuſtiſsimo,*
T *elluris in profunda radices ago:*
T *u caule lento, tamquam olus, ſummo in ſolo*
H *æres; & omni obnoxia auræ fluctuas.*
H *æc illa cum iactaret inſolentius,*

Tandem immodeſtis canna parcens litibus,
Silentium egit, tempus expectans ſuum.
Ecce autem atroci turbine eurus impotens
Incubuit aruis: cui cum oliua improuide
Obniteretur, fracta procubuit ſolo.
At canna cedens ultro, & huc illuc leui
Inflexa declinatione ſpiritus,
Incolumis & ſuperſtes aduerſariæ,
Grauem eius olim riſit inſolentiam.

Potentiori non reluctari expedit.

DISCEPTABANT *de fortitudine, robore, & conſtantia olea, ſeu quercus (nihil enim refert) & arundo. Cum autem olea ſiue quercus arundini exprobraret mobilitatem, & quod ad quamuis illa exiguam auram tremeret, tacuit arundo. Non ita diu poſt, ingruentibus ventis, & reſiſtente flatibus ipſorum vel olea vel quercu, ab horum illa vi eruta & diſſipata fuit, arundo autem ſubmiſſione ſua integritatem conſeruauit.*

PER-

PERTAESA gens aſinina duras ſarcinas,
Legationem miſit ad ſummum Iouem,
Aliquando vt à tam exercita vita ſibi
Tandem quietem, & otium concederet.
Quibus volens denunciare Iuppiter,
Fieri id nequire, tum quieturos eos
Reſpondit, vbi tantum vniuerſi meierent,
Vti perenne flumen inde exiſteret.
Ex illo aſini, eum exiſtimantes ſerio
Hæc elocutum, vbi alter alterius vident
Vrinam, ibi inſuevere vulgo meiere.

CANEM *habuit olim quidam: is illum paſcere*
Cum vellet, id manu ipſe faciebat ſua.
Cum vero verberare eum decreuerat,
Seruo ſuo mandabat illud muneris.
Pertæſus eius vitæ ad extremum canis
Aufugit. Herus huic poſtea caſu obuius
Conuicium ingens fecit, onerauit probris,
Et beſtiam appellauit ingratiſſimam:
Quod ſemper ab ſe paſtus, atque habitus bene,
Nec verberatus vmquam, herum tam amabilem

Relin-

Relinquere induxiſſet in animum ſuum.
Tu tu ipſe, tu me verberaſti, inquit canis:
Tibi depilatum tergus hoc miſerum, tibi
Accepta refero facta flagris vlcera.
Etenim quod, imperante te, ſeruus tuus
Faciebat, abs te id eſſe factum exiſtimo.

Aeque eſt nocens, qui mandat, atq; is, qui facit.

C A N I S, oré fruſtum carnium ferens, vado
T ranſibat amnem: cumq. contemplanti aquam,
S peciem ampliorem carnium illa redderet,
V erum atque certum obſonium de faucibus
A miſit inhians illi imaginario.
D eluſus ergo, ſpeq. fruſtratus ſua,
O me pecudem, ait, quanta ego imprudentia
I d, quod tenebam, amiſi, vt id, quod non erat,

C apta

Captarem, & umbram corpori amens prætuli.

Ne incerta certis anteponantur, veto.

FEREBAT *canis ſecundum flumen decurrens raptum alicunde carnis fruſtum, cuius imago cum in aquis appareret, canis auidus, illam, quaſi alterum fruſtum vndis innatans, appetit: ſed dum pandit rictum, vt aſſumat, id quod tenuerat, amittit.*

MA-

MAGNANIMVM *cum ſegnis aprum rideret aſellus,*
Ille premens iram, & ſedata mente renidens,
Perge, inquit: nam te tua tutum ignauia præſtat,
Nec tu vmquam tantis potis es me inceſſere probris,
Tam vili vt digner generoſum ſanguine dentem.
Nam quamuis noxam meritus, dignuſq. malo tu,
Noſtra indigna tamen ſeſe huc demittere virtus.
Virtutem ne forte tuam contemptior hoſtis
Inquinet, vltrices moderare potentior iras.

MORBO

M O R B O *aſinus olim cum laboraret graui,*
V *t adeſſe mortem rumor increbeſceret,*
L *upus ore ficto acceßit illum viſere.*
Q *uem pullus aſini, qui aßidens erat patri,*
P *er obſcratæ ianuæ rimam agnitum*
A *dmittere intro noluit. ſedenim lupus,*
Q *uonam modo ſe haberet æger, inſtitit*
R *ogare. Melius, ille ait, quàm tu velis.*

Suſpecta merito ſunt & obſequia hoſtium.

O V E M

O V E M *lupo voranti os in gula hæſerat,*
M *edicam vt neceſſe fuerit accerſi gruem.*
E *a pacta pretium, penitus in gulam lupi*
C *ollo ſuo immiſſo, os moleſtum ſuſtulit.*
D *e præmio appellante tum lupum grue,*
A *bi, inquit ille, abi impudens: ſat præmij eſt,*
C *ollum è lupi quod faucibus ſaluum refers.*

Homines mali beneficium ſe exiſtimant
Illis tribuere, in quos maleficio abſtinent.

RECENS

R E C E N S *creatis beſtijs diuûm pater,*
Q uod quæque primum poſtulauiſſet, dabat.
T um cochlea impetrauit, ut ſuam ſibi
D omum liceret ferre iunctam corpori.
I nterrogata cur onus tam incommodum
P ro munere expetiſſet, Hoc incommodi
P erferre, dixit, malo, quam arbitrij mei
N on eſſe deuitare vicinos malos.

Vicinitas mala inſtar infortunij eſt.

SATY-

SATYRVS *atque homo fuerunt olim amici maximi:*
Quorum amorem, gratiamq. caſus hic ſcidit repens.
Sæuiente aliquando bruma, cum manus gelidas homo
Crebro ad os ſuum admoueret, calidum agens anhelitum,
Satyrus aſpirationis cauſam ab illo quæſiit.
Frigidas, reſpondit ille, ſic calefacio manus.
Poſtea, cenante vtroque, vt ſæpe conſuerant, ſimul,
Forte cum veniſſet illuc ferculum feruentius,

Atque

Atque homo afflauiſſet offæ quam ſibi deſumpſerat,
Denuo cauſam rogatus huius afflatus ſui,
Hoc modo refrigeraui, dixit, eſcam feruidam.
Satyrus hic ira incitatus, Dehinc, *ait, tecum mihi*
Nulla conſuetudo fuerit, nulla amicitiæ fides,
Qui mihi vno eodemq. fundis ore calidum, & frigidum.

Quem bilinguem noſti, amicum ne tibi hunc adſciſcito.

MVRIVM vis magna in vnis æuum agebat ædi-
bus:
Qui videntes felis aſtu ſe in dies abſumier,
Hoc ſuis cœpere rebus remedi, vt excelſiſſimam
Aedium partem tenerent hoſti inacceſſam ſuo.
Quod ſalubre conſtitutum muribus ſeruantibus,
Hunc viciſſim excogitauit callidus feles dolum,
Vt tigillo prominenti pariete ex domeſtico,
Applicans pedes ſupinos, capite deorſum pendulo,

Mor

Mortuum ſimularet. hunc ſic pendulũ vnus murium
Tecto ab alto conſpicatus, Nec ſi, ait, tam mortuum
Te viderem, vt follis ex te fieret, vmquam fiderem.

Qui cauet ne decipiatur, vix cauet, cum etiam cauet:
Etiam cum cauiſſe ratus eſt, ſæpe is cautor captus eſt.

IN *domo quadam magna copia murium diuerſabatur. Hoc feles cum comperiſſet, eodem ſe contulit, & venatione atque captura muſculorum bene aliquantiſper victitauit. Cum autem mures animaduerterent, ſuum numerum quotidie fieri minorem, & quod à fele conſumerentur, ſtatuerunt ſe intra ſuas cauernulas & ijs in locis continere, in quæ peruenire illa non poſſet. Feles cum mures non magis, vt ſoliti fuerant, procurrere videret, ſtatuit fraude elicere, ſeq́ quaſi mortua eſſet, de clauo quodam ſuſpendit. Quam conſpicatus forte deſuper muſculus: Heus tu, inquit, ſi te in ſacculum conuerſum eſſe ſciam, nunquam tamen commiſſurus ſim, vt ad te propius accedam.*

V V L P E S, *& aquila, amore iuncta mutuo,*
V t amicitia adoleſceret vicinia,
H abitare decreuere iunctis ſedibus.
E t hæc quidem locauit alta in arbore
N idum, illa vero in concauo eius caudice.
I ta deinde fœtus vtraque edidit ſuos.
S ed enim, profecta vulpe quondam ad pabulum,
A quila fame incitata, nido deuolans
I n luſtra vulpis, illius natos ſibi
S uisq. dulcem rettulit pullis cibum.

R euerſa

R euerſa vulpes, fœditate cognita
R ei, atque rupti indignitate fœderis,
Q uantum doloris atque luctus ceperit,
Q uamq. impotenti incendio irarum arſerit,
R eputare quiuis de ſuo ſenſu poteſt.
N ec vero acerba tam ſuorum liberûm
D olebat illa morte, quam quod aliti,
T erreſtris ipſa, non videbatur fere
V nquam nocere poſſe, nec par reddere.
Q uod ergo miſera poterat, illud ſcilicet
F aciebat, vt ſuperbam in aduerſariam
P robra, atque inanes rabida iactaret minas.
S ed non diu eſt lætata ruptrix fœderis
S ua inſolenti iniuria: nam ruſticis
C apella in agro forte ſacrificantibus,
I lla aduolans, fruſtum inuolauit carnium,
C ui carbo candens è foco ſacro hæſerat:
Q uod cum intuliſſet nido, is occultum aridus
C oncepit ignem: dein coorto commodum
V ento excitata flamma, in aquilæ filios
T eneros adhuc & inuolucres ſæuijt:
Q uos vſtulatos decidentes arbore,
S pectante matre, & flente natorum vicem,
D uplici vorauit læta vulpes gaudio.

Qui tenuem amicum lædit, huic ſi humanitus
Impune fuerit, imminet vindex Deus.

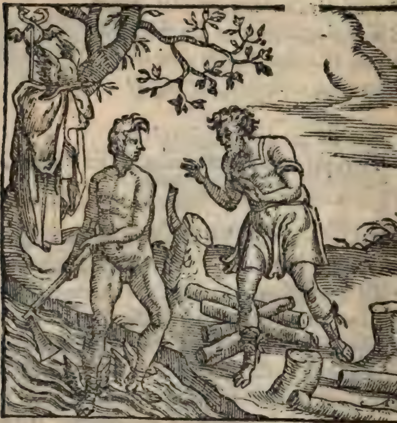
COMPRENSA *laqueo in ſepe vulpes abdito,*
Implexam in euadendo caudam perdidit.
Id ei moleſtiæ, ac pudori tanto erat,
Vt ſibi eſſe vitam acerbam duceret.
Tandem hoc remedij excogitauit, ceteris
Vt vulpibus ſuaderet, vt caudas ſibi,
Onus moleſtum, incommodumq. abſcinderent:
Ita publico dedecore tectum iri ſuum.
Ergo aduocata concione vulpium,

Hortari

Hortari ad id vehementer illas inſtitit.
Cui tum renidens vna de popularibus,
An tu, quia iſtud expedit ſoror tibi,
Icciꝛco, ait, das ceteris hoc conſili?

In publicis deliberationibus
Plerique tantum commodis ſuis ſtudent.

ELAPSA *vulpes de laqueo, ſed mutila, nam caudam amiſerat, non viuendum in tanta deformitate ſibi eſſe exiſtimans, cœpit in commune ſuadere omnibus, vt & ipſæ præcidi caudas ſibi paterentur: cupiebat enim in turba & ſocietate turpitudinis ſuum vitium quaſi occultare. Quid enim, inquit, has & indecoras, & ſuperuacaneum onus geſtamus, vel potius attrahentes defatigamur? Aut cuinam, obſecro, rei vtiles ſunt, niſi forte verrendum ſolum conduximus? Parantem dicere plura, vna de multitudine iuuencula fertur interpellaſſe his verbis: Heus tu, mea matercula, num fueras hoc ſuaſura etiam, ſi non tibi emolumento futurum eſſe ſperares?*

PROPTER *amnem ligna cædens, cum ſecuri*
ruſticus
F orte lapſam perdidiſſet in profundo gurgite,
L acrymans ſuum dolere cœpit infortunium:
C ui benignam opem miſertus obtulit Cyllenius,
E t ſtatim vrinatus, imo ab vſque fundo fluminis
A uream efferens ſecurim, num eius eſſet, quæſiit.
I lle enimuero negauit: proinde rurſus quæreret.
T um Deus reuerſus alti ſtagna in amnis infima,
A lteramq. emerſus inde proferens argenteam,

I

Id quod ante ſciſcitatus, id quod antea audijt:
Ferream demum ſecurim ſedulo expiſcatus eſt.
Quam recepit ille lætus, atque gratias agens.
At Deus, viri probata integritate ſimplicis,
Auream huic, argenteamq. muneri vltro tradidit.
Quæ ſuis cum deinde amicis rettuliſſet ruſticus,
Vnus ex ijs cogitauit per dolum ditare ſe:
Atque eundemmet profectus in locum, quod fecerat
Fortuito homo ille ſimplex vt ſecurim amitteret,
Id ſuapte ſponte fuit ipſe per fallaciam.
Huic item Deus querenti de ſecuri perdita,
Atque flenti & eiulanti ſe repertorem offerens,
Cum ſecurim in amne merſus extuliſſet auream,
Hæccine eſt tua amice? dixit. tum ille totus geſtiens,
Hæc mea ipſa, ait, profecto eſt; hæc mea ipſa ipſiſſima.
Hanc Deus tantam peroſus hominis impudentiam,
Tradere auream ſecurim non recuſauit modo,
Ferream ſed reddere illi propriam eius noluit.

Qui bonum colunt & æquum, ſæpe ditat hos Deus;
Fraudulẽtos improbosq. ſępe contra pauperat.

FVLLONI inſtaret cum carbonarius olim,
Vineret vt ſecum, atque habitaret in ædibus iſdem,
Quonam, ait, ille modo, genere in tã diſpare quæſtus
Tecum habitare queam? nam quæ ipſe à ſordibus alba
Reddidero, tu rurſum atra fuligine tinges.

Ingenij tibi diſsimilis conſortia vita.

QVI-

QVIDAM à peregrinatione longinqua
Domum reuerſus, multa ſtrenue facta
Ab ſe in peregrinatione, iactabat.
Inter quæ, eum ſaltaſſe ſe Rhodi ſaltum,
Quem æquare nullus ex ea vrbe quiuiſſet.
Huiusq. teſtes facti habere ſe multos
Sane graues idoneosq. dicebat.
Cui tum ex corona quidam, Amice quid teſtes
Adducis, inquit, cum probare re poßis?

Nam

Nam ſi vtique verum eſt, quod refers; fidem nobis
Res ipſa faciat: en Rhodus tibi, en ſaltus.

Vbi rebus opus eſt, verba inaniter iactes.

EXCEL-

EXCELSAM vulpes ſepem conſcenderat horti:
V nde gradu inſtabili, & titubante per ardua plāta,
A pprendit caſura rubum, ille infeſtus acutis
S entibus incautæ pupugit veſtigia vulpis.
Q uæ male multata, & plantas laniata cruentas,
I ncuſare rubum, probriſq. inceſſere cœpit;
Q uod ſibi, ad eius opem quæ confugiſſet in artis
R ebus, inhumano nocuiſſet barbarus auſu.

Cui rubus, Immo, ait, imprudens plane ipſa fuiſti
Me apprendendo, alios omnes qui apprendere ſueui.

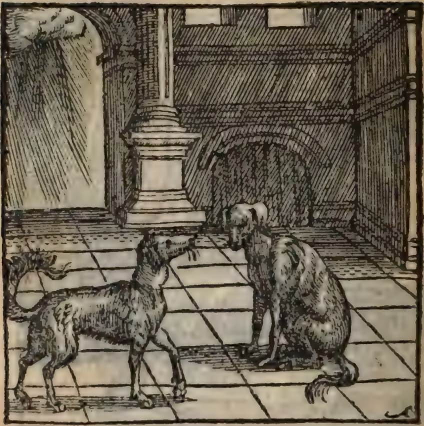
Stulti adeo ſunt ſæpe homines, vt rebus in artis
Confugiãt ad eos, quibus vltro lædere mos eſt.

M I M I *ingreſſa domum vulpes, dum ſingula rerum*
V iſendi ſtudio, ſcænæ inſtrumenta reuoluit,
F ormoſi laruam ſimulacrum repperit oris:
I nq. manus ſumens, animoq. & lumine luſtrans:
O quàm inſigne caput, ſpecie quàm, dixit, honeſtæ:
S ed rationis inops, caſſoq. informe cerebro.

Sordet honos formæ, niſi cui ſapientia iuncta eſt.

C A-

C A N I S *fuit, qui tempore pluuio domi*
S *e continebat, nec pedem vmquam è limine.*
I *nterrogatus hic ab æquali ſuo,*
C *ur id faceret,* Ego, *inquit, alias ſeruida*
P *erfuſus vnda, timeo nunc & frigidam.*

Timet innocentem, qui nocentem pertulit.

LIPPA

LIPPA olim mulier medico perſoluere certam
Mercedem pacta eſt depulſo denique morbo.
Is caligantem quotiens curauerat ægram,
Tempore quo nihil vti oculis ea quibat inunctis,
Obuia quæque domo rapiens, exibat onuſtus.
Iamq. exportatis ſpoliauerat omnibus illam,
Cum bene habere oculi, ſolitamq. admittere lucem
Cœperunt. tum demum operæ, remediq. ſalubris
Mercedem medicus cum poſceret, illa recuſans,

Deterior nunc eſt viſus mihi, quàm fuit ante:
Quippe domi congeſta prius quæ multa videbam,
Nunc quocumque oculos verto, nil conſpicor, inquit.

Corrumpunt multi, atque hominum de pectore delent
Offenſis ſua ſæpe nouis benefacta priora.

OLI-

OLITORI *aſellus ſeruiens, quod pabuli*
Quamminimum haberet, quod laboris plurimum,
Iouem eſt precatus, vt ſibi alium herum daret.
Dedit ille figulum: cui lutum aßidue ferens,
Durosq. lateres, tegulas prægraues,
Iniquiore ſorte multo quàm prius
Agebat. ergo denuo dominum ſibi
Mutare vti liceret, orauit Iouem.
Quo aſſentiente, venditus coriario.
Ibi vero acerbam, luctuoſam, & perditam

Miſer trahebat vitam, onuſtus fœtidis
Fratrum ſuorum, affiniumq. pellibus.
Tum triſte rudens, Ah quam, ait, ſatius fuit
Seruire ſeruitutem heris prioribus.
Hic enim, vt video, vbi me labore occiderit,
Corium quoque exercere perget mortui.

Mutare dominum non niſi in peius datur.

VIM

VIM venatorum fugeret cum cerua ſequentum
Frondea ramoſæ ſubiens vmbracula vitis
Delituit: donec, iam diſcedentibus illis,
Se rata iam tutam, defunctamq. eſſe periclo,
Ipſa ſuas auſa eſt morſu exagitare latebras,
Et ſibi prætentas auidè decerpere frondes.
Quem motum ramorum, agitataq. vitea tecta
Conuerſi venatores cum forte viderent,
Illud opinati quod erat, ſub fronde latentem
Eſſe feram, certis miſeram fixere ſagittis.

Quæ moriens, calidoq. animã cum ſanguine fundens,
Iure, ait, hoc patior: neque enim vmquam lædere, quæ me
Seruarat, debebam, aut tales reddere grates.

Diuina ingratos homines vlciſcitur ira.

CVM *fugeret cerua inſequentes venatores, occuluit ſe ſub vite: Venatoribus autem paululum prætergreſſis, quod putaret ſe cerua iam eſſe in tuto, ſecura animi carpere pampinos & mandere cœpit. Quorum motus atque ſtrepitus venatores conuertit, atque illi, quod res erat, arbitrati ſub vite beſtiam aliquam latere, accurrunt, & viſam ceruam iaculis configunt. Quæ moriens:* Merito, *inquit*, *hoc mihi euenit, quæ violare non dubitarim ſeruatricẽ meam.*

DAM-

D A M N A T V S *morti latro ducebatur acerbæ,*
Digna recepturus ſceleratæ præmia vitæ.
Cui ſe in conſpectum mater cum mæſta dediſſet,
Ingeminans triſti miſerandas voce querelas,
Ille vt eam affari eſt permiſſus, & oſcula ferre,
Maternos morſu in vultus inuaſit acuto;
Totaq. fœdauit laceratis naribus ora.
Deteſtari hominem plebs circumfuſa, vocare
Immanem parricidam, atrociſſima quæque
Dicere ſupplicia, & pœnarum exempla mereri.

Audite, ille inquit, ciues: neu crimine tanto
Indicta cauſa immeritum damnare velitis.
Exitij mihi namque caput, peſtisq. nefandæ
Cauſa, hæc ſola fuit: mater mihi cauſa mali omnis
Sola fuit, fœdæq. huius mihi mortis origo,
Iam inde vſque ab ſtudijs, atque à puerilibus annis:
Tempore quo ſubreptum æqualis forte libellum,
Rerum ignarus adhuc, & honeſti neſcius, ipſi
Exhibui: læta atque alacri quæ fronte renidens,
Dulcibus excepit furtiuam blanditijs rem.
Inde alijs porro, atque alijs per tempora furtis
Succedentia graſſatus huic ſcilicet arti,
Huic vitæ generi aſſueui, cui triſte videtis
Supplicium, ſæuæq. crucis tormenta parari:
Quæ facile euitare mihi licuiſſet, & eſſe
Incolumi, ad mores conuerſa mente probatos,
Si me hæc materno imperio, flagroq. ſalubri
Peccantem teneris caſtigauiſſet in annis.

Exitium natis parit indulgentia patrum.

I N populi cœtu, medio priuata canebat
V ates fata foro, & quæ quemque euenta manerent.
E cce ſuperueniens ſecuro nuntius illi
E xpoſuit, fures per apertas forte feneſtras
I llius penetraſſe domum, quæq. intus erat rem
A ſportaſſe omnem, & vacuos liquiſſe penates.
I lle gemens, miſtoq. ciens ſuſpiria fletu,
V iſurus ſua damna, gradu ſeſe inde citato
P roripuit. cui tum media de plebe facetus,

Cur tu alijs, inquit, prædicere fata profeſſus,
Non hæc ipſe tibi ceciniſti inſtantia damna?

Qui ſibi non ſapit, hic ſapiens mihi non erit vmquam.

DIVINATOR *in foro reſpondebat conſulentibus, cũ ſubito nuncius illi aduenit, patere fores domus ipſius, neque intus quidquam reliquum, ſed omnem ſupellectilem eſſe direptam. Quo perculſus animo ille exilijt, & curriculo ad ædes ſuas contendit. Hunc conſpicatus feſtinantem quidam: Heus tu, inquit, cum alienarum rerum prædictiones profiterere, cur tuas negligebas?*

OBSCVRA aſtrologus graditur dū noctis in umbra
Intentus cælo, & tacite labentibus aſtris,
Decidit in puteum: caſuq. afflictus iniquo
Implorabat opem, diuosq. hominesq. ciebat.
Excitus acceßit putei vicinus ad oras
Salſus homo: Et quænam hæc tua tā præpoſtera, dixit,
Eſt ratio? nam qui ante pedes quæ ſunt ſita neſcis,
Dißita tam longe profiteris ſidera noſſe.
Quid rerum cauſas, naturæq. abdita quæris,
Ipſe tui ipſius, propriæq. oblite ſalutis?

CON-

CONFECTVS ſenio leo, cum iam quærere victum
Venatu, vt quondam iuuenis, non poſſet, id aſtu
Decreuit facere, atque artes tentare doloſas.
Morbum ergo ſimulans, in opaci faucibus antri
Procubuit, gemituſq. dedit. cumq. vndique ad ægrũ
Quadrupedes viſendum irent; vt protinus illi
Quæque propinquarat, rictu hanc inhiante vorabat.
Hac demum multis animantibus arte peremptis,
Viſendi cauſſa & vulpes acceſſit ad antrum:

Atque

Atque à veſtibulo ægrotum clamore ſalutans,
Quo modo haberet, eum caute officioſa rogauit.
Reſpondente illo, ſe vero peſſime; eamq.
Percunctante, aulæ cur non penetrale ſubiret;
Suſcepit vulpes, quia me veſtigia terrent
Omnia te aduerſum ſpectantia, nulla retrorſum.

Magna mala ex leuibus vitat mens prouida ſignis.

P E R confragoſos forte ſaltus deuium
Q uærens iuuencum errabat armentarius.
Q uem cum irrepertum, ab aliquo abactum crederet:
H ædum tibi mactare vouit Iuppiter,
R eperire furem ſi ſibi concederes.
I ngreſſus inde proximam ſiluam, videt
I uuencum ibi ab leone lacerari ſuum.
T um vero egenus conſili, ac tremens metu,
S upplex ſupinas ſuſtulit cælo manus:

Tibiq

Tibique, inquit, hædum uoueram alme Iuppiter,
Si repperiſſem furem: opimum nunc bouem
Polliceor, eius ſi manus euaſero.

Humana mens, ignara ſortis abditæ,
Nocitura ſæpe pro ſalubribus petit.

BVBVLCVS *amiſerat vitulum de armento, quod cuſtodire debebat. Tum ille ſiluas & ſolitudines omnes obire, & requirere vitulum. Sed multa opera & labore magno nequicquam abſumto, votum Ioui fecit, ſe hædum illi cæſurum, ſi eſſet ſibi fur oſtenſus, qui vitulum rapuiſſet. Ibi forte delatus in ſaltum, videt leonem, à quo mandebatur vitulus. Ad cuius conſpectum ingenti formidine percitus bubulcus: Magne, inquit, Iupiter, reperto vituli fure hædum me tibi ex voto debere confiteor, ſed nunc opimum bouem à me accipe, & ex illius vi atque vnguibus me eripe.*

ARVA

ARVA cum ieiunus olim peruagaretur lupus,
Ad tugurium venit, vnde vagientem puerculum,
Huicq. matrem comminantem ſane acerbe exaudijt,
Flere ni deſineret, illum tradituram ſe lupo.
Serio iſtæc elocutam mulierem ratus lupus,
Iam ſibi exſpectabat obici contumacem puerculum.
Multam in horam ſic moratus, rurſus audit mulierem
Voce blanda, & ad ſoporem prouocandum tinnula

Dicere

Dicere infanti: Bono animo es nate mi dulciſsime:
Nam lupum, ſi raptor ille huc venerit, mactabimus.
Hic lupus tum denique omni destitutus ſpe ſua
Triſtis in ſiluas recedens, Pro ſupreme Iuppiter,
Alia dicunt, alia faciunt hice mortales, ait.

LAPSAM ex aëre auē, cui ſero ab veſpere non

Cum muſtella rapax laniare infenſa pararet,

Hæc vitæ vſuram ſupplex, veniamq. petebat.

Olli muſtella ſe parcere poſſe negante,

Quod cunctis natura inimica volucribus eſſet,

Illa implumem aluum lactantiaq. vbera pandens

Atque ita non volucrem, ſed murem ſe eſſe profe

Dimiſſa eſt ſoſpes, & aperto reddita cælo.

Hæc eadem in rapidos paulopoſt incidit vngues

Alterius muſtellæ: & ab hac quoque mittier ora

A r

Audijt æternum cum muribus eſſe duellum
Muſtellis, proin ſpem veniæ deponeret omnem.
Illa ſed oſtentans tenues, pennæ alitis inſtar,
Membranas tergo hærentes, ſeſe eſſe volucrem,
Non murem aſſeruit: dimiſſaq. rurſus in auras,
Sic commutato bis nomine nacta ſalutem eſt.

Non vnam ſemper rationem inſiſtat agendi,
Qui vitare cupit varij diſcrimina caſus.

DENTES retuſos arbore exacuens aper
Satagebat: atque hunc ſorte præteriens via
Vulpes rogauit, cur ſine vlla prœlij
Neceßitate acuere dentes tenderet.
Non abs re ego, inquit ille, ſic facio ô bona:
Nam cum ingruit periclum, & aduerſarius
Ad ſanguinis, vitæq. diſcrimen vocat,
Haud ſane acuere tum vacat dentes mihi.

Itaqu

Itaque otij, & ſecuritatis tempore
Arma apparo, ſtringenda cum vſus venerit.

Paratus animo contra iniqua caſuum,
Aut vincet illa, aut fortius certe feret.

GALLINA *cum ſerpentis oua nacta eſſet,*
E*a diligenter fouit, atque ab ijs fœtus*
E*xcluſit. id prœteruolans ea forte*
H*irundo conſpicata, Cur, ait, demens*
H*os alere tendis, qui vbi adoleuerint, ab te,*
T*uoq. capite iniuriam auſpicabuntur?*

Hominem improbum promoris, ipſe t
euertet.

QVI

QVIDAM *hoſpitem accepturus, huic conuiuium*
L*autum profuſis apparabat ferculis.*
C*anis quoque eius, cum ſuum æqualem canem*
V*ocaſſet, in culinam herilem ſubſequi*
S*e iuſſit. is tam ſplendidas ſpectans dapes,*
P*apæ, quot, inquit, hic voluptates nouæ?*
Q*uantum repente gaudij oblatum eſt mihi?*
Q*uam multa video, quamq. opima fercula?*
Q*uorum omnium iam implebor; & pulchre ſatur*
F*amen vniuerſo hoc triduo non ſentiam.*

H æc cum ille ſecum agitaret, & caudam ſimul
M otaret alacrem ludibundus, vtpote
F auore fidens qui vocatoris ſui,
I am delicatas ſpe vorauiſſet dapes;
C oquus hunc repente pedibus, arreptum, graui
E miſit altas per feneſtras impetu.
Q ui afflictus atque perditus, flens, eiulans
C um abiret inde, huic alius occurrens canis,
V t opipare cenatus eſſet, quæſiit.
S ane, inquit ille, tam madens, atque ebrius
R euertor, ac diſtentus, vt ne ipſam quidem,
Q ua egreſſus inde ſum, viam animaduerterim.

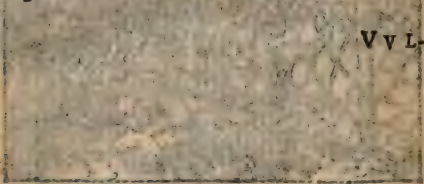
Qui pollicetur cumque de alieno tibi
Benefacere, huic tu, ſi ſapis, ne fidito.

Q V A D R V P E D V M *in cœtu cum ſaltauiſſet honeſte*
S imius, hunc illæ regem dominumq. crearunt.
T acta ſed inuidia & ſenſu liuoris iniqui,
V ulpes vafra, nouum inſtituit peruertere regem.
A tque obſeruatis ad opacum caßibus antrum,
H uc illum adduxit, tamquam oſtenſura repertum
A b ſe theſaurum, qui lege & moribus ipſi
D eberetur vti regi, rerumq. potenti.

C redulus ille dolis inductus, & ante pelaſga,
I nconſultius approperans, in vincula ſeſe
I nduit infelix, & opertis caßibus hæſit,
S ero animaduerſas fraudes, & perfida vulpis
C onſilia incuſans. cui vulpes, O bone, dixit,
T u ne iſto male ſano animo, tu ſenſibus iſtis
Q uadrupedum rex eſſe audes, ſceptriſq. potiri?

Oſtendit commiſſus honos, quàm quisque probandus.

VVL-

V V L P E S, *& aſinus, ſocietate contracta,*
S *imul in ferarum luſtra iere venatum.*
I *is cum leo occurriſſet, ilicet vulpes,*
T *anto in metu periculoq. deprenſa,*
S *uas ad artes malitiamq. confugit.*
S *eorſum ab aſino nam leone conuento,*
A *tque impetrata impunitate pro ſeſe,*
E *i tradere aſtu comparem ſuum pacta eſt:*
P *auloq. poſt, abſconditos ibi forte*

I *mpro-*

I mprouidum aſinum vafra duxit in caſſes.
L eo, qui videret prædam eam ſibi in tuto,
P rius apprehenſam ventre condidit vulpem;
D ein vero ad aſinum verſus, hũc quoque abſumpſit.

Inuiſus adeo eſt proditor, graues vt det
Iis ſæpe pœnas, vnde præmium ſperat.

I N I I T *amicitiam cum aſino vulpes, atque ita communiter exiere venatum. Cum autem leonem conſpexiſſet vulpecula, verita vt euadere curſu poſſet, calliditate periculum vitare tentat, & ad leonem accedens paciſcitur vitam ſuam pro aſini proditione. Leo tum quidem vulpi vitam promittit: Illa vero in laqueum inducit aſinum, in quo captus cum hæreret, neque aufugere poſſet, capit prius vulpem leo, atque ita ad deuorandum ocioſe aſinum accedit.*

FOR-

FORMICA quæ nunc eſt, homo fuit quondam,
Agro colendo continenter incumbens;
Nec ſecius, ſilente nocte, furtiuas
Fruges propinquis ſæpe deuehens arvis;
Auidoq. ſemper omnia horreo condens.
Abominatus Iuppiter, ſub humana
Specie ac figura tam nefarium monſtrum,
In huius illum membra vertit inſecti,
Formica quæ nunc dicitur. ſed vt formam

Muta-

Mutauit oris, non refinxit & mores:
Etenim rapinis nunc quoque arua diuexat;
Et inſolentes ex agris agit prædas,
Cupida, & tenax, ſemperq. parca quæſiti.

Eadem manet natura, ſorte mutata.

QVAM *animantem formicam nominamus, eam fuiſſe quondam mortalem humani generis accepimus, exercuiſſe autem agriculturam, in cuius aſsiduo ſtudio & ſumma cupiditate, vicinis & res & frumenta ſubtrahere clanculum ſoleret. Qui cum, vt fit, furi multa quotidie mala imprecarentur, motus tandem Iupiter communi execratione, in animantem, quæ, vt diximus, formica nominatur, conuertit furacem agricolam. Non tamen vna cum ſpecie mores quoque mutati fuere, nam formica nunc quoque rura frequentat, & alienos labores ipſa percipit atque recondit.*

A SINVS *beatum exiſtimauerat quondam*
E *quum, quod affluenter ordeo paſtus,*
H *abitusq. ſemper eleganter, & laute,*
C *utis nitore, obeſitate membrorum,*
C *uram in ſe herilem, gratiamq. præferret:*
C *um ipſe interim ne vilibus quidem poſſet*
P *aleis famem, & ieiuna viſcera implere,*
P *ræſertim iniqua ſarcina fatigatus.*
S *ed enim, coorto forte bellico motu,*
C *um armis opertum hero inſidente vidiſſet*

E *quum*

Equum apparari ad pugnam, & acriter ſæpè
Calcaribus vexatum in hoſtium turmas
Agi; vnde vulneratus, & graui caſu
Collapſus, animam vix trahebat afflictam;
Sententiam mutauit; & ſuam ſortem
Pra eius miſeria rurſus haud malam dixit.

Periculoſum diuitum ſtatum ſpectans,
Pauperiem,& arctam diſce amare fortunam.

VIDEBATVR *aſino beatus eſſe equus, qui tam accurate & copioſe paſceretur, cum ſibi ne paleæ quidem poſt maximam defatigationem abunde præberentur. Forte autem bello exorto, cum in prælium ab armato equus ageretur, & circumuentus ab hoſtibus, poſt multiplices labores pugnæ, tandem ſaucius collaberetur: Hæc igitur omnia conſpicatus aſinus, quàm paullo ante fortunatum eſſe equum cenſuerat, tam miſerum & infelicem tum eſſe iudicabat.*

PASTOR

PASTOR *prahenſa ab ſe pedem monedulæ*
Filo alligauit; atque eam gnato ſuo
Puerile, quicum luderet, munus dedit.
Quæ vitam eam pertæſa, cum primum fugæ
Occaſio eſt oblata, cum vinclo auolans
Se in arborem, ſuumq. nidum contulit.
Circumuoluto vero ramis vinculo,
Seſe expedire ad euolandum non valens,
Cum inſtare mortem iam videret, Ei mihi,

Lacrymans ait, gemensque, quæ ſat commodam
Heri mei grauata conſuetudinem,
Me me ipſa libertate, vitaq. exui.

Incommodorum ſæpe leuiorum fuga
In calamitates maximas incurritur.

CAPTAM *quidam monedulam alligatam filo deuincto ad pedem illius donat filiolo ſuo cum qua luderet. Illa impatiens humanæ conſuetudinis occaſionem nacta in ſiluas auolat, implicito autem filo arboris ramis, cum iam fame ſibi moriendum intelligeret: Me miſeram, inquit, & ſtolidam auem, quæ hominum ſeruitutem fugiens in mortem & exitium me coniecerim.*

HI-

HIBERNA nimbo continente tempeſtas
Quendam ſuo deprendit in ſuburbano.
Is primum oues, dein comedit & capras:
Poſtremo tempeſtate perſeuerante
Operarios quoque inſtitit boues veſci.
Quod vbi canes videre, territi ſane,
Int.rq. ſeſe clam timore muſſantes,
Quantum poteſt fugiamus, inquiunt: nam qui

Ne operarijs pepercerit quidem bobus,
Nobis ne eum putamus eſſe parſurum?

Caris iniquus, eſſe cui poteſt æquus?

IN prædio ſub vrbe quidam tempeſtate incluſus primum ouibus mactatis vitam ſuſtentauit, mox durante illa, ne à bobus quidem aratoribus abſtinuit. Quæ cum canes fieri viderent, conſilium inter ſe aufugiendi illinc inierunt, quòd non ſperare poſſe viderentur, ibi locorum ſe tutos futuros, vbi bobus aratoribus non parceretur.

STANS

STANS in ſupremo culmine agnus ædium
In tranſeuntem probra iactabat lupum,
Quæcumque in improbam & voracem beſtiam,
Sæuam atque ſanguinariam dici queunt.
Olli quieta mente ſubridens lupus,
Non tu mihi maledicis, inquit, ô bone,
Sed iſte, quo confidis, excelſus locus.

Aduerſus homines præpotentes, & graues,
Tenuibus animos tempus addit, & locus.

L E O N I S *olim pelle aſellus indutus*
R *eliquas quadrupedes territans vagabatur:*
V *ulpi quoque obuiæ inſolenter inſultans,*
T *errere & hanc tentauit: illa, quæ ignauum*
R *udentis eius forte murmur audiſſet,*
T *ua, inquit, iſta horrenda toruitas oris*
G *raui profectò me pauore compleſſet,*
N *iſi, qui leo eſſes, te rudente cognoſſem.*

Indoctus idem, atque arrogans, ſuo ſemet ſermone, & ignorantiam ſuam prodit.

E X V L C E R A T V S *dorſum aſellus errabat*
P *er prata: cuius vlcera aduolans coruus*
T *undente reſcindebat improbus roſtro.*
R *udebat ille, fœda labra diſtorquens:*
C *rebroſq calces præ dolore iactabat.*
M *orſum vlcerum repetente ſæpius coruo,*
S *pectaculum ſane elegans agaſoni*
V *iſum, vt profuſos ſolueretur in riſus.*
Q *uod intuens è proxima lupus ſilua,*

Me miſerum, ait; quem ſi vel eminus tantum
Vident, acerbe perſequuntur; huic vero
Noxam quoque admittenti amanter arrident.

ASINVS *paſcebatur quodam in prato, huius in exulceratum dorſum inuolat coruus, & tundit roſtro ſauciam cutem. Tum aſinus igitur rudere & ſubſilire, at agitator ridere: præteriens autem forte lupus & hæc cernens, O noſtrum infortunatum genus, inquit, quos omnes ad primum conſpectum clamoribus & armis inſectantur, iſti autem, coruum ſignificans, impune licet aſini pellem pectere, atque inſuper etiam arridetur.*

M E R C V R I V M *ab alto miſit olim Iuppiter,*
A *rtificibus medicamen vt mendacij*
M *iſceret. ille diligenter id terens*
A *d conſtitutum mente menſuræ modum,*
C *ircumtulit, partemq. cuique miſcuit.*
S *olus ſupererat ſutor: & medicaminis*
M *ultum etiam erat: quod vniuerſum illi Deus*
I *pſo ebibendum præbuit mortario.*
H *inc factum, vt omnis mentiatur artifex,*
S *ed ſutor illo in genere præſtet omnibus.*

VIA in lutoſa prægraue hæſerat plauſtrum,
Merſis ad vſque axem rotis.
Nihil hic bubulcus prouidere, nec ſeſe
Opi ferendæ accingere:
Tantum ſedens, ſuamq. conquerens ſortem,
Magnum inuocabat Herculem.
Cui nube fultus candida Deus, præſto
Fuit, & monere hæc inſtitit:
Age, inquit, & tu enitere ipſe per tete,
Atque id, quod in te eſt, expedi:

S ti-

Stimulo boues, humeriſq. promoue plauſtrum.

Tum demum agentem grauiter
Vocatus adiuuabo, viq. cæleſti
Humana vota proſequar.

Vigilando, agendo, prouidēdo quod poſsis,
Paratur è cælo fauor.

BVBVLCVS *onuſtum lignis plauſtrum domum agebat; quod cum in lutoſa via & ſalebris hæreret & retineretur, cœpit ille ocioſe aſtans deos deaſq; in auxilium aduocare, præ que ceteris, quem maximè propter celebratum vulgo robur colebat, Herculem. Tum illi ſe Herculem conſpiciendum obtuliſſe ferunt, & his verbis corripuiſſe ſtolidam ignauiam ipſius: Rotis manus, ô bubulce, applica, & ſtimulum bobus admoue, & deorum deinde opem poſcito, ne ſi tu ceſſes, dij fruſtra inuocentur. Vnde & prouerbium natum:*

Manum admouentes inuocate numina. Et hoc:
Aliquid & ipſe agens fac inuoces deos.

IVP-

IVPPITER & Neptunus, & artibus inclyta Pallas,
Certauere olim, quis eorum pulchrius orbi
Quid daret. ergo hominem ſpecioſum rector Olympi,
Diua domum, ſalſæ taurum rex edidit vndæ.
Tum Momus iudex accitus, & omnia iuſſus
Contemplarier, atque æqua perpendere lance:
Is primum in tauro reprehendere cornua cœpit,
Quod fronti hærerent: etenim conſultius armos,

A crior unde ictus foret, armatura fuiſſe.
T um ſenſum mentemq. hominis ſub pectore clauſam
C arpere: quantò illam melius potuiſſe vel extra
C onſtitui, vel per patulam apparere feneſtram;
V t meditata eius, penitus nouiſſe liceret.
P oſtremo damnare domum, vitijq. notare,
M obilibus quod nixa rotis non eſſet, vt una
C um domino externas proficiſci poſſet in oras,
V iciniumq. malum effugio vitare parató.

Damnari, carpiq. etiam rectiſsima poſſunt.

REGNVM olim oliuæ detulerunt arbores,
Et valida late ſceptra gentis frondeæ.
Quibus illa, quæ contenta ſorte eſſet ſua,
O amice, ait, meam ne pinguitudinem,
Dis atque hominibus expetitam, deſeram,
Vt imperem, regniq. curis macerer?
Ite, oro, & alij ſarcinam hanc imponite.
Reiectæ eunt ad ficum: vti regnet, rogant:
Quæ & ipſa, per ſe læta natiuis bonis,
Egone vt meam dulcedinem, & ſuauiſſimos

Fructus,

Fructus, ſapori mellis Hiblæi pares,
Angore mutem, quo hic bonos exuberat?
Re rurſus infecta hæſitabundæ arbores
Vitem quoque ſtatuere tentandam ſibi.
Ea tum nigranti concolores purpuræ
Vuas onuſto: explicans per palmites,
Videtis, inquit, has opes, hanc copiam,
Hoc delicatum tot racemorum decus,
Deo vnde, hominibuſque humor acceptus fluit?
Hæc dona opima, hæc tanta naturæ bona
Vt deſeram, vos eſtis auctores mihi?
Tum vero me omnes omnium ſtultiſſimam
Exiſtimarint arborum, ſi id fecero,
Quo me ipſa perdam, ceteris vt conſulam.
Hæc illa: at hæ, iam ſupplicandi tædio
Feſſæ, ac labore, Rhamno honorem deferunt.
Elatus ille regio faſtu, ac tumens,
Si rex, ait, ſum veſter, ad me accedite
Omnes, & vmbra ſub mea conſidite.
Ni id feceritis, rapidus ignis, nemini
Parſurus, ex me erumpat, atque ipſas quoque
Excelſiores hauriat Libani cedros.

Aliis præeſſe obtabile iis tantummodo eſt,
Libidini ſeruire qui volunt ſuæ.

B O N A *vniuerſa Iuppiter coëgerat*
In dolium; idq. ſane opertum ſedulò
Mortali amico deinde commendauerat.
Is geſtiens, quid intus eſſet, viſere,
Cum operculum amouiſſet, in cælum ilico
Cuncta euolarunt: ſpes modo hæſit in labro:
Hinc in bonorum ſola defectu omnium
Mortalibus ſpes alma numquam deficit.

SIMY-

SIMVLACRVM *aſellus baiulans argenteum,*
C*um id tranſeuntes flexo adorarent genu,*
S*ui hoc honoris gratia eſt fieri ratus.*
I*amq. inſolenti elatus arrogantia,*
N*olebat aſinus eſſe, donec aſpero*
P*robe dolatus fuſte clunes, audijt,*
O *ſtulte, non es tu deus, ſed fers deum.*

Se noris hominem, qui magiſtratum gerit,

A L E S eſt caſita, ſummum pileata verticem,
I n ſegetibus nidulari ſueta, & oua excudere
F erme in anni tempus illud, filios vt puberes,
A ppetente meſſe, primis inſtruat volatibus.
F orte tempeſtiuiora legit hæc quondam ſata:
I taque flaueſcente ſegete pulli adhuc implumibus
E gredi materna tecta non valebant artubus.
I gitur ad cibum parandum ſata proficiſcens foras

M onuit

M onuit hos, ſi quid viderent, ſi quid audirent noui,
S edulo vt renunciare cuncta meminiſſent ſibi.
E cce dominus ſegetis illuc venit; & gnatum vocans,
C ernis hæc maturuiſſe, & poſtulare iam manus;
P roinde cras vbi diurnum fulſerit crepuſculum,
I to, ait, rogato amicos mutuam, in meſſem hanc, opem.
A nxij pulli reuerſæ matri id ipſum nunciant:
I lla eos eſſe otioſos, atque ſecuros iubet:
N on enim meſſem futuram, dum ille amicis fideret.
P oſtero die profecta rurſus ad paſtum alite,
D ominus opperitur illos, quos vocari iuſſerat:
S ol inardeſcit: nihil fit: præſto amicus nullus eſt.
T um ille gnato, iſti amici noſtri, ait, ſunt deſides:
Q uin ad affines rogandos, & propinquos pergimus,
T empori cras ad metendum præſto vti nobis ſient?
R urſus hoc pulli parenti territi renunciant.
M ater illos tum quoque eſſe ſine metu & cura imperat,
V os modo, inquit, adnotate diligenter omnia,
Q uæq. dicentur per illum, quæq. fient denuo.
A lia lux exoritur: ales pabulatum prouolat.
I lle vir bonus propinquos fruſtra, & affines manet.
Q uos iubens tandem valere, filio edixit ſuo,
V t duas deferret illuc luce falces poſtera:
T u tibi vnam ſumito, inquit, alteram ipſe ſumpſero,

Rem geremus marte noſtro, & copijs domeſticis.
Hoc vbi reſciuit ales, ilicet, pullis ait:
Nunc profecto prouidendum eſt, vos vt alio tranſferam:
Nam ſeges cras demetetur iſta certo certius:
Quando is ipſe, cuia res eſt, illam agendam ſuſcipit.

Hoc erit tibi argumentum ſemper in promptu ſitum,
Nequid expectes amicos, quod tute agere poſsies.

ANI-

ANIMALIVM potitus imperio leo,
Ea exulare è finibus regni ſui,
Honore caudæ quæ carerent, iuſſerat.
Pauefacta vulpes, ire in exilium parans,
Iam colligebat vaſa. cui cum ſimius,
Ad regis imperata iam vertens ſolum,
Non pertinere edictum ad illam, diceret,
Quæ tantum haberet caudæ, ut & ſuperforet:

Verum, inquit illa, dicis; & recte admones;
Sed qui ſcio, inter illa, quæ cauda carent,
An me leo numerare vel primam velit?

Cui vita ſub tyranno agenda contigit,
Inſons licet ſit, plectitur ſæpe vt nocens.

FVN-

F V N D V M *colendum ruſticus quondam ab Ioue*
C *onduxit æqua parte cum illa fructuum,*
H *ac lege, vt omnem ad ipſius nutum* D*eus,*
A *d ruſtici, inquam, iuſſa ſummus* I*uppiter*
P *lueret, ſerena faceret, auras mitteret.*
I *ta deinde fundus ſedulo eſt cœptus coli:*
S *ata prouenire, & aucta culmis ſurgere:*
P *ræſtante pactas temporum vices* D*eo:*
E *t ad imperata, nunc citum fauonijs,*
N *unc vuidum exhibente, nunc ſudum aëra.*

Fit ecce meſsis: quæ ſpem hiantis ruſtici
Vanis ariſtis ſterilis eluſit ſeges.
Subriſit, & iacturam eam haud ægre tulit
Qui templa cæli torquet, & terræ ſola.
Sed ſpecimen vt prudentiæ ſuæ daret,
Vides bone, ait, agricola quid profecerint
Abs te inſtitutus annus, & cultum ſolum:
Parente ſemper me tibi, & ſemper tua
Obnoxijs ad vota tempeſtatibus.
Nunc ſi placet, videamus annum hunc proximum:
Tu arato, tu ſarrito, tu occato vt ſoles:
Me ſine ſuperne regere, & arbitrio meo
Ventos ciere, nubilum & ſudum dare:
Mea faxo videas ratio quam præſtet tuæ.
Hæc Iuppiter. cui cum annuiſſet ruſticus,
Anno inſequenti verſus ordo temporum
Læto repleuit vacua prouentu horrea.
Ex illo omiſit homo Deo præſcribere:
Boniq. cuncta, quæ ille præſtat, conſulit.

AEGRVM.

AEGRVM *leonem quadrupedes inuiſere,*
Ceſſante ſola vulpe, iam omnes inerant.
Ibi regis aures credulas nactus lupus
Calumniari & carpere abſentem inſtitit:
Quid eam impedire, quid morari, quo minus
Veniret ægrum regem & ipſa viſere,
Niſi contumacem ſpiritum, & ſuperbiam,
Qua gloriam de rege contempto petat?
Interea ad ipſa iam perorantis lupi
Extrema ferme verba vulpes adſuit,

Ita vt probe omnem vaſra rem coniecerit.
Infremuit ira incenſus in vulpem leo:
Quæ ſe tamen graui ex pauore colligens,
Deſenſionis impetrato tempore,
Cauſam ſuam eſt exorſa in hanc ſententiam.
Generoſe rex, quis, inquit, eſt ex omnibus,
Quicumque in hunc coiere regalem ſpecum,
Qui pro ſalute tam laborarit tua,
Quantum ego? per omnes miſera quæ terras ĩ,
Omnes medentes, ſana conſului omnia,
Vti remedium quærerem regi meo:
Tandemq. reperi. iuſſa proferre ilico,
Vt inquit, inuoluare detracta recens
Et adhuc calente pelle viuentis lupi.
Sane facile medicamen eſt, inquit leo:
Lupus ecce adeſt: viuentem eum deglubite.
Quo facto, amaris illa cum faceijs
Conuerſa ſemiuiuum ad aduerſarium,
Cur nudum, ait, te in publico video lupe?
An forte fieri vis palæſtrita è coquo?
Sic eat, herili quiſquis olim gratia
Abuti ad innocentium peſtem volet.

PATER

PATER ſenex, & gnatus adoleſcentulus
Venalem aſellum ad proximæ urbis nundinas
Nulla grauatum præ ſe agebant ſarcina.
Hos intuens qui forte proxime viam
Arabat, irridere cœpit ruſticus:
Quod, ut tenellos pædagogi heros ſolent,
Ita ipſi aſellum feriatum ducerent,
Alter ſenex plane, alter adoleſcentulus,
Aetate uterque, cui vehiculo opus foret.
Hac perpulere obnoxium dictis patrem

V ti iuberet filium conſcendere.
E cce alius illis obuius reprehendere
S enem inſtitit, quod obſequens nimis pater
I uuenem atque validum filium ſineret vehi,
I ter ipſe pedibus faceret infirmus ſenex.
H æc vera viſa. hic filio iuſſo pater
D eſcendere, ipſe inſedit vſque ad tranſitum
V ici ad viam iacentis. eius incolæ
N otare pro ſe quiſque cœperunt ſenem,
Q uod adhuc virenti ætate vir, alacer, vigens
V eheretur ipſe; at filium tenellulum,
P er tantum itineris, cogeret pedibus ſequi.
H ancille tantam ſuſtinere non valens
I nuidiam, aſelli clunibus gnatum iubet
P oſt ſe inſilire, atque onere duplicato vehi.
I bi tum viator, forte miſericordia
C ommotus aſini, valde, ait, vile hoc tibi eſt
A nimal pater, qui id tam ſiniſtre perdere
V aſta duorum mole tendis corporum.
H is ille tot pugnantibus ſententijs
D iſtractus animum, incertus hæſit conſili:
C um, non inani, non onuſto tot modis
A ſino per omnes reprehendentum uices,
S ine lite poſſet, aut querella progredi.
T andem experiri & hanc quoque placuit viam:
I nter ſupini vt colligatos indito

P edes

P edes aſelli palo, cum ipſi pendulum
F errent; ita humeris prægraue attollunt onus.
T um vero ad illud tam inſolens ſpectaculum
A ffuſa multitudo commeantium
R iſu emoriri, inſanum vtrumque dicere,
V exare ſalibus, ſed magis multo ſenem.
T um denique ille ira impotenti percitus,
P ræcipitem aſellum in maximam malam crucem
A b aggere alto in proximum flumen dedit.

Plerumque qui placere ſe cunctis ſtudet,
Et ſe ipſe lædit, nec ſatis cuiquam placet.

FINIS.

EXCVDEBAT CHRISTO-
PHORVS PLANTINVS
ANTVERPIAE, KALEND.
SEPTEMB.

812,274

BIBLIOTECA • A. BRONCHI

Digitized by Google

Digitized by Google

BIBLIOTECA

Digitized by Google